

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja

Nacrt

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA
ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA 2021-2024,
ZA 2023. GODINU**

Podgorica, jun 2024. godine

I UVOD

Izveštaj o realizaciji Akcionog plana Strategije za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2021-2024, za 2023. godinu, predstavlja analizu aktivnosti u okviru operativnih ciljeva i mjera definisanih godišnjim Akcionim planom. Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma kao koordinator navedenog strateškog dokumenta kontinuirano je pratilo realizaciju mjera i aktivnosti na unapređenju daljeg razvoja politike ženskog preduzetništva. U kreiranju ovog izvještaja učestvovali su predstavnici Radne grupe za izradu Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2021-2024 (imenovani Odlukom Ministarstva ekonomije, br.004-305/20-926/16 od 09. aprila 2020. godine) i Radne grupe za ekonomsko osnaživanje žena formirane u okviru Savjeta za konkurentnost, kako bi Izveštaj predstavljao realnu sliku realizacije Akcionog plana Strategije za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori za 2023. godinu.

Akcionni plan za 2023-2024. godinu obuhvata 6 operativnih ciljeva, sa ukupno 71 aktivnosti koje su u funkciji realizacije 3 strateška cilja:

- Strateški cilj 1: Izgradnja ambijenta povoljnog za održivi razvoj ženskog preduzetništva;
- Strateški cilj 2: Obezbjedivanje boljeg pristupa finansijama i jačanje konkurentnosti ženskog biznisa;
- Strateški cilj 3: Zagovaranje interesa i pozicioniranost žena preduzetnica;

Podaci prikupljeni za potrebe izrade Izveštaja za 2023. godinu ukazuju da je nivo ispunjenosti planiranih aktivnosti veoma visok, naime procenat realizovanih i djelimično realizovanih aktivnosti je 91,55%, dok je procenat nerealizovanih aktivnosti 8,45%, što nešto niže od procenta realizacije aktivnosti iz Izveštaja za 2022. godinu kada je procenat realizacije iznosio 93,33%.

Ukupan iznos sredstava utrošenih za realizaciju Akcionog plana za 2023. godinu iznosi 25,956,886.74€ i znatno je veći od ukupno planiranih sredstava za 2023. godinu 14,339,125.00 (za više od 10 miliona eura), kao i od sredstava utrošenih za realizaciju Akcionog plana za 2022. godinu kada je utroseno 20,8 miliona eura). Zabilježeno povećanje ukupnog iznosa utrošenih sredstava u odnosu na planirana sredstava nastalo je kao rezultat dodatne finansijske podrške IRF-a kao i dodatnih sredstava obezbijeđenih od strane drugih institucija/organizacija.

U posmatranom periodu, u Crnoj Gori je zabilježeno unapređenje okvira za razvoj ženskog preduzetništva. To potvrđuje i poslednji OECD Izveštaj "Indeks politike za MSP: Zapadni Balkan i Turska 2022"¹ koji daje sveobuhvatan pregled implementacije deset principa Akta o malim preduzećima za Evropu (eng. Small Business Act for Europe, SBA) u regionu proširenja EU i prati napredak postignut od 2019. godine.

---

¹ OECD (2022), *SME Policy Index: Western Balkans and Turkey 2022: Assessing the Implementation of the Small Business Act for Europe*, Dostupno na: <https://doi.org/10.1787/b47d15f0-en>

Prema ovom Izvještaju, Crna Gora je zauzela visoku drugu poziciju (nakon Turske) u sprovođenju politike ženskog preduzetništva (pod-dimenzija 1b). Preciznije, po Izvještaju OECD-a iz 2022. godine, indikator učinka vezan za ostvarenost ciljeva SBA u okviru pod-dimenzije “1b: žensko preduzetništvo”, pokazuje da je Crna Gora u tematskom bloku *Planiranje i dizajn politike*, premašila cilj definisan Strategijom i ostvarila ocjenu (5.00) koja je znatno viša od ocjene planirane za kraj 2022. godine (4.50). Time je potvrđeno da je unapređenje politika i saradnje između javnog i privatnog sektora na polju ženskog preduzetništva dalo značajne rezultate, te da svi ključni stejkolderi koji se bave politikom razvoja ženskog preduzetništva daju pun doprinos u implementaciji mjera i aktivnosti predviđenih samom Strategijom. Osim navedenog, napredak je zabilježen i u tematskom bloku *Implementacija* gdje je Crna Gora takođe ostvarila napredak, odnosno ocjenu koja je poboljšana (4.11) čak i u odnosu na vrijednost planiranu za kraj 2022. god. (3.60), a što pokazuje da su mjere preduzete u oblasti implementacije politike ženskog preduzetništva i unapređenja znanja i vještina MSP u vlasništvu žena dale značajan doprinos. Takav se zaključak može donijeti i za tematski blok *Monitoring i evaluacija* u okviru kog je ocjena Crne Gore takođe poboljšana (3.50), što važi i u odnosu na vrijednost koja je po istom planirana za kraj 2022. godine (3.10). Ovaj Izvještaj se radi svake druge godine tako da podaci za 2023. godinu ne postoje nego su i dalje aktelni podaci za 2022. godinu.

Tabela 1: Izvještaj OECD za Zapadni Balkan i Tursku

Poddimenzija 1b: Žensko preduzetništvo								
	ALB	BIH	KOS	MKD	MNE	SRB	TUR	Prosjek za Zapadni Balkan
Planiranje i dizajn politike	3.80	4.20	3.40	2.60	5.00	4.60	4.20	3.97
Implementacija politike	4.02	3.49	3.49	2.96	4.11	3.76	5.00	3.83
Monitoring i evaluacija	3.00	4.25	3.00	1.00	3.50	3.00	4.00	2.11
Prosječna ocjena	3.75	3.85	3.36	2.46	4.26	3.86	4.56	3.73

Izvor: OECD, *Index politika za MSP: Zapadni Balkan i Turska 2022*

Prema podacima Uprave prihoda i carina, u Crnoj Gori je u decembru **2023.** godine poslovalo ukupno 41.987 MMSP (zapošljavaju 136,186 lica) od kojih je u **vlasništvu žena 10.557 MMSP (25.14%)** i zapošljavaju **25,337 lica odnosno 18,6% ukupno zaposlenih u MSP**. Takođe u Crnoj Gori posluje i 8.141 preduzetnika (zapošljavaju 2,897 lica), od čega je **2.571 žena preduzetnica (31,58%) koje zapošljavaju 906 lica.**

U tabelama u nastavku dat je pregled promjena koje su u periodu 2015-2023. godina nastale u oblasti ženskog preduzetništva.

Tabela 2: Broj žena vlasnica MMSP u odnosu na ukupan broj MMSP: 2015 / 2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupan broj MMSP	24,455	25,440	26,755	29,534	32,084	33,157	34,853	39,852	41,987
Žene vlasnice MMSP	4,599	5,233	5,820	6,460	6,996	7,584	8,521	9,937	10,557
% žena vlasnica	18.81	20.57	21.75	21.87	21.81	22.87	24.45	24.93	25.14

Izvor: Uprava prihoda i carina, decembar 2023

Tabela 3: Broj žena preduzetnica u odnosu na ukupan broj preduzetnika/ca: 2015 / 2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupan broj preduzetnika/ca	9,579	9,521	9,391	9,335	9,104	8,772	8,152	8,158	8,141
Žene preduzetnice	3,072	2,980	2,865	2,673	2,802	2,778	2,563	2,576	2,571
% žena preduzetnica	32.07	31.30	30.51	28.63	30.78	31.67	31.44	31.58	31.58

Izvor: Uprava prihoda i carina, decembar 2023

Podaci iz ove dvije tabele ukazuju da žensko preduzetništvo u 2023. godini karakteriše trend sličan onom iz prethodnog perioda. Naime, primjetan je rast broja MMSP u vlasništvu žena, dok promjene u broju žena preduzetnica prati i ranije prisutna cikličnost – manji pad u 2021.god. (0.23 procentna poena) i blagi oporavak tj. ponovni rast u 2022.god, pa ponovo pad broja preduzetnica u 2023.godini iako je procenat na prošlogodišnjem nivou. Navedeni pokazatelji, između ostalog, govore o održivosti i većoj otpornosti ženskog biznisa na razne eksterne šokove, poput onih nastalih pod uticajem COVID-19 krize koja se izuzetno negativno odrazila na ukupnu crnogorsku privredu.

1. STEPEN REALIZACIJE/NEREALIZACIJE AKTIVNOSTI

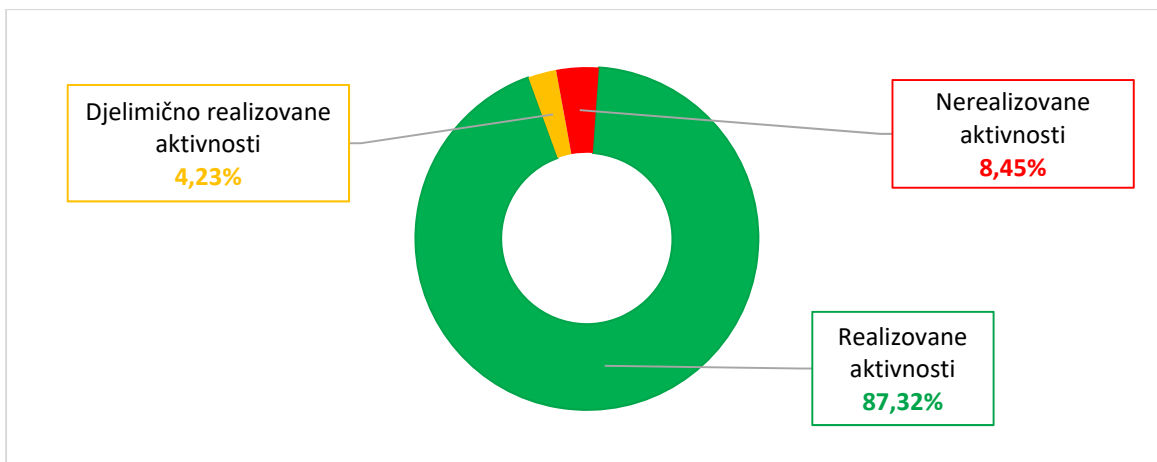
1.1. Stepen realizacije po aktivnostima

Većina aktivnosti definisanih Akcionim planom za 2023. godinu uspješno je realizovana, i to po osnovu koordiniranog pristupa implementaciji, kao i aktivnog angažovanja ključnih aktera iz sfere ženskog preduzetništva, uključujući članice Ekspertske grupe za ekonomsko osnaživanje žena u okviru Savjeta za konkurentnost.

Od ukupno **71 aktivnosti** predviđenih Akcionim planom za 2023. godinu, **62 aktivnosti** je u potpunosti (uspješno) realizovano ili se realizuje u kontinuitetu, **3 aktivnosti** su djelimično realizovane (odrađene su pripremne aktivnosti za njihovu realizaciju u 2024. godini kako je i

planirani akcionim planom), dok **6 planiranih aktivnosti** nije realizovano, što predstavlja **91,55%** ispunjenosti ukupno planiranih aktivnosti (87,32% + 4,23%).

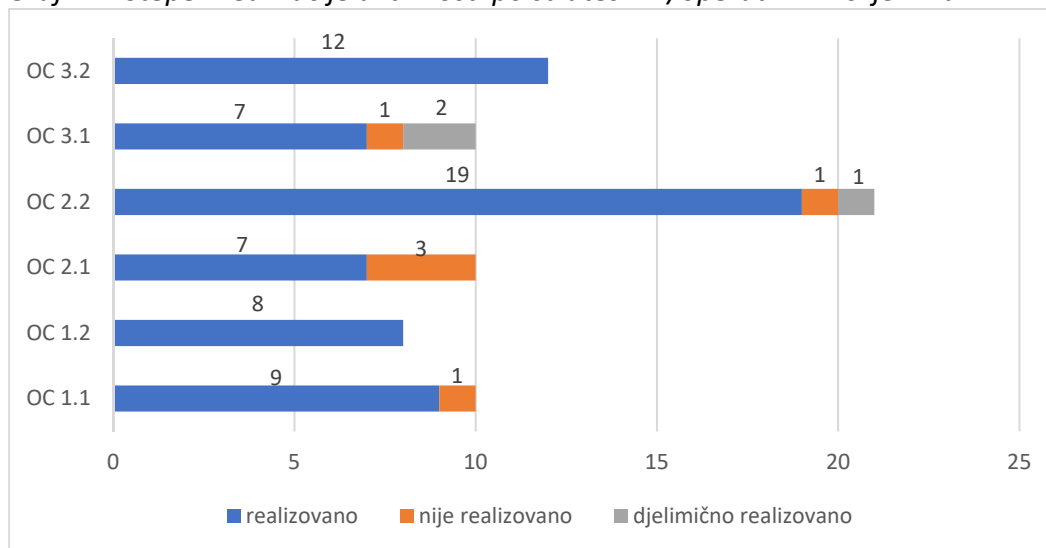
Grafik 1. Stepen realizacije aktivnosti

1.2. Stepen realizacije po strateškim i operativnim ciljevima

Od ukupnog broja aktivnosti (71), u okviru **Strateškog cilja 1** ukupno je planirano 18 aktivnosti (OC 1.1 - 10 aktivnosti i OC 1.2 - 8 aktivnosti), od čega je realizovano 17 (OC 1.1 -9 aktivnosti i OC 1.2 - 8 aktivnosti), dok 1 aktivnost nije realizovana. U okviru **Strateškog cilja 2**, planirano je 31 aktivnost (OC 2.1 - 10 aktivnosti i OC 2.2 - 21 aktivnost), od čega je uspješno realizovano 26 aktivnosti, (OC 2.1 - 7 aktivnosti i OC 2.2 - 19 aktivnost), djelimično realizovana 1 aktivnost, dok 4 aktivnosti nijesu realizovane. Za Strateški cilj 3, od ukupno 22 aktivnosti (OC 3.1 -10 aktivnosti i OC 3.2 - 6 aktivnosti), uspješno je realizovano 19 aktivnosti (OC 3.1 - 7 aktivnosti i OC 3.2 - 12 aktivnost), 2 aktivnosti su djelimično realizovane, dok 1 aktivnost nije realizovana.

Grafik 2. Stepen realizacije aktivnosti po strateškim/operativnim ciljevima

Operativni cilj 1.1. Unaprijediti politiku ženskog preduzetništva shodno potrebama razvoja biznisa u vlasništvu žena preduzetnica

U okviru **operativnog cilja 1.1:** Unaprijediti politiku ženskog preduzetništva shodno potrebama razvoja biznisa u vlasništvu žena preduzetnica, od ukupno 10 aktivnosti, realizovano je 9 aktivnosti (1 nerealizovana aktivnost). Realizovane aktivnosti se uglavnom odnose na unaprjeđenje postojećih propisa i politika koje su od važnosti za razvoj ženskog preduzetništva, kao i na unaprjeđenje saradnje izmedju javnog i privatnog sektora.

Operativni cilj 1.2. Unaprijediti razvoj institucionalne infratrakture koja promovise žensko preduzetništvo i obezbjeđuje pružanje savjetodavnih, poslovnih usluga i obuka shodno potrebama preduzetnica

U okviru **operativnog cilja 1.2** Unaprijediti razvoj institucionalne infratrakture koja promovise žensko preduzetništvo i obezbjeđuje pružanje savjetodavnih, poslovnih usluga i obuka shodno potrebama preduzetnica, od ukupno 8 aktivnosti, svih 8 su uspješno realizovane. Realizovane aktivnosti se uglavnom odnose na unaprjeđenje poslovne infrastrukture za žensko preduzetništvo i njihovu međusobnu koordinaciju.

Operativni cilj 2.1. Bolji pristup finansijama

U okviru **operativnog cilja 2.1:** Bolji pristup finansijama, od ukupno 10 aktivnosti realizovano je 7 (3 aktivnosti nijesu realizovane) koje se najvećim dijelom odnose na obezbjeđenje finansijske podrške ženskom preduzetništvu na lokalnom i nacionalnom nivou.

Operativni cilj 2.2. Unaprijediti raspoloživost i dostupnost savjetodavnih usluga i programske podrške koja doprinosi razvoju preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica

U okviru **operativnog cilja 2.2:** Unaprijediti raspoloživost i dostupnost savjetodavnih usluga i programske podrške koja doprinosi razvoju preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica, planirano 21 aktivnosti od kojih je 19 uspješno realizovano (1 aktivnost nije realizovana i 1 je djelimično realizovana). Aktivnosti se uglavnom odnose na podizanje kapaciteta institucija/organizacija za pružanje informativnih i savjetodavnih usluga ženskom biznisu, kao i na programsku finansijsku podršku ženama preduzetnicama.

Operativni cilj 3.1. Jačanje ženskog preduzetništva kroz savremene forme poslovnog povezivanja i lakši pristup novim tržištima

U okviru **operativnog cilja 3.1:** Jačanje ženskog preduzetništva kroz savremene forme poslovnog povezivanja i lakši pristup novim tržištima, planirano 10 aktivnosti od kojih je 7 uspješno realizovano (2 aktivnosti djelimično realizovane i 1 aktivnost nije realizovana) koje se uglavnom odnose na podsticanje preduzetnica da razumiju koristi od kreiranja zajedničkih mreža i zagovaraja svoje interese kroz njih.

Operativni cilj 3.2. Promovisanje i podsticanje efikasne implementacije politike ženskog preduzetništva

U okviru **operativnog cilja 3.2: Promovisanje i podsticanje efikasne implementacije politike ženskog preduzetništva**, realizovano je svih 12 aktivnosti (nema nerealizovanih ili djelimično realizovanih) koje se odnose na promociju ženskog preduzetništva kroz organizaciju konferencija, radionica, kao i medijskih nastupa i dodjelu nagrada uspješnim preduzeticama.

1.3 Aktivnosti koje se nijesu realizovale u roku

Od ukupno 65 aktivnosti predviđenih Akcionim planom za 2023. godinu, 3 aktivnosti koje nijesu realizovane u skladu sa planom navedene su u nastavku:

- 1.1.1.3 Unaprijediti rad Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore (ORR) na polju ekonomskog osnaživanja žena i podsticanja ženskog preduzetništva. Objašnjenje: Izvještajni period obilježile su okolnosti nastale održavanjem predsjedničkih i parlamentarnih izbora, kao i konstituisanjem Skupštine i Vlade što je uticalo na dinamiku i intenzitet rada Skupštine, samim tim i rada Odbora.
- 2.1.1.2. Uraditi analizu instrumenata finansijske podrške za žene preduzetnice, sa preporukama za unapređenje. Objašnjenje: Realizacija aktivnosti odložena je za 2024. godinu.
- 2.1.1.7. Obezbijediti program start-up business podrške za žene iz ranjivih grupa (Romkinje, samohrane majke, žrtve nasilja itd. Objašnjenje: Projekat nije odobren
- 2.1.2.3. Organizovati obuku za startovanje biznisa za žene iz ranjivih grupa (Romkinje, samohrane majke, žene s invaliditetom, žrtve nasilja itd.). Objašnjenje: Zavod za zapošljavanje nije organizovao obuku za startovanje biznisa za žene iz ranjivih grupa u 2023. godini, jer među izabranim korisnicama bespovratnih sredstava za samozapošljavanja nije bilo žena koje pripadaju ranjivoj grupi
- 2.2.2.2. Organizovati program pružanja besplatne pravne pomoći za žene preduzetnice (pravno savjetovanje, opšte pravne informacije, sastavljanje pisama i podnesaka i sl.) kroz rad Pravne klinike. Objašnjenje: Aplicirano za projekat Pravne klinike, ali projekat nije odobren. Najavljena je mogućnost nastavka projekta u IV kvartalu 2024.godine.
- 3.1.1.1. Obezbjediti savjetodavnu i/ili finansijsku podršku ženama preduzeticama u oblasti razvoja klastera, lanaca dobavljača i drugih formi poslovne umreženosti

Shodno roku na koji su prolongirane, sve aktivnosti sem 2.1.1.7. treba da budu realizovane u toku 2024. godine.

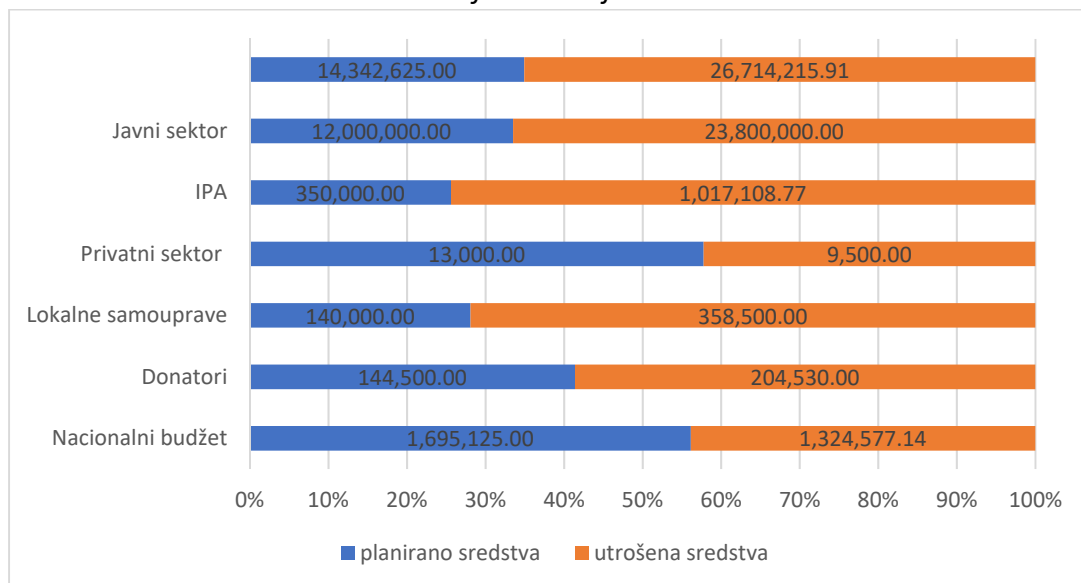
2. PREGLED REALIZOVANIH ULAGANJA U ODNOSU NA PLANIRANA SREDSTVA PO IZVORIMA FINANSIRANJA I STRATEŠKIM CILJEVIMA

Tabela 4. Izvori finansiranja u 2023. godini

	Ukupno	Nacionalni budžet	Donatori	Lokalne samouprave	Privatni sektor	Javni sektor	IPA
Planirana sredstva	14,339,125.00	1,695,125.00	144,500.00	140,000.00	13,000.00	12,000,000.00	350,000.00
Utrošena sredstva	26,713,215.91	1,324,577.14	204,530.00	358,500.00	9,500.00	23,800,000.00	1,017,108.77

Za realizaciju aktivnosti za 2023. godinu, iz Akcionog plana Strategije za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2021-2024, planirana su sredstva u iznosu koji je znatno manji od iznosa ukupno utrošenih sredstava po tom osnovu. Naime, za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana za 2023. godinu ukupno je planirano **14,339,125.00€**, dok je utrošeno ukupno **26,713,215.91€**, što predstavlja odstupanje od **preko 12 mil €**. Do ovolikog odstupanja je u velikoj mjeri došlo po osnovu realizovanih aktivnosti IRFCG koji je dodijelio više kredita ženama preduzeticama nego što je planirano, kao i zbog aktivnosti drugih institucija/organizacija koje su, u odnosu na prvobitno planirana sredstva, utrošile više sredstava.

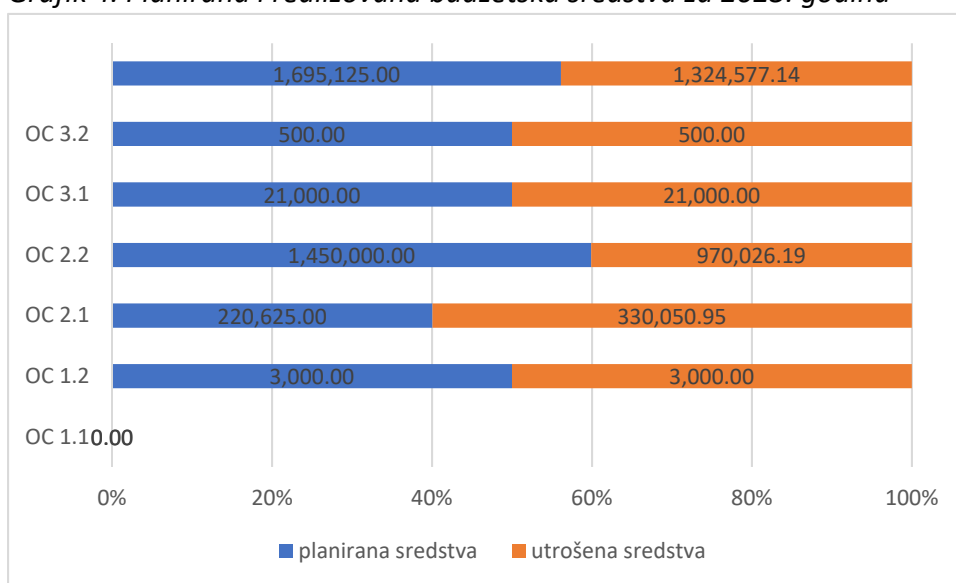
Grafik 3. Ukupno planirana i realizovana finansijska sredstva za 2023. godinu, po izvorima finansiranja

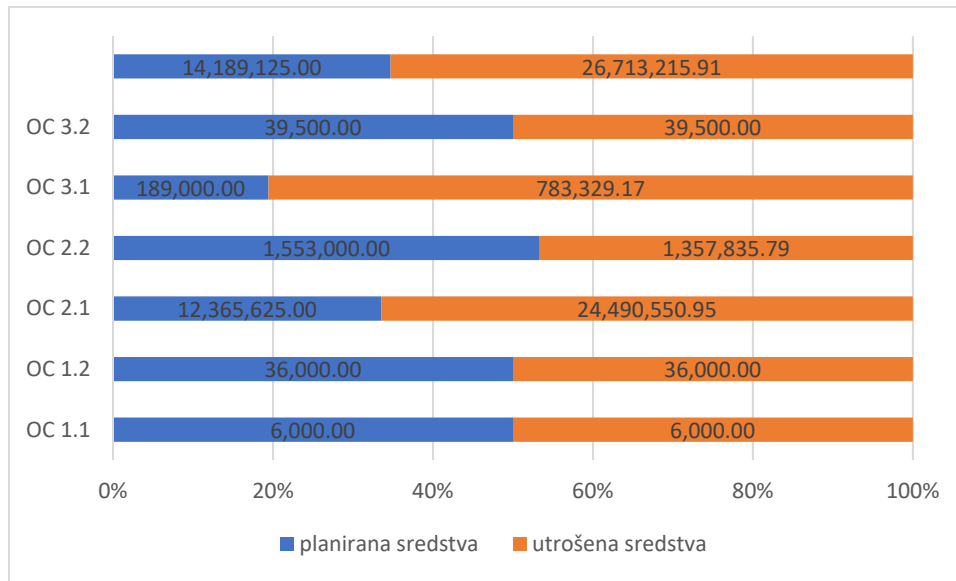
Kada je riječ o izvorima finansiranja od ukupno planiranih **12 miliona** iz Javnog sektora realizovano je **23.8 miliona**, što ujedno predstavlja i najveći izvor finansiranja definisanih aktivnosti. Od **1,695,125.00€ budžetskih sredstava**, realizovano je **1,324,577.14€**, manje realizovanih sredstava od planiranih je iz razloga što preduzeća u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola nijesu u dovoljnom broju aplicirala za programske linije kod Ministarstva ekonomskog razvoja (procenat žena koje su aplicirale je povećan, ali su one tražile manje iznose) Lokalne samouprave su utrošile **358,500.00€** u odnosu na planiranih **140,000.00€**, ista stvar je i sa Donatorskim sredstavima i IPA sredstvima, utrošeno je **204,530.00€** u odnosu na planiranih **144,500.00€** odnosno **1,017,108.77€** u odnosu na planiranih **350,000€**.

Grafik 4. Planirana i realizovana budžetska sredstva za 2023. godinu

Gledano po operativnim ciljevima najviše aktivnosti (19 aktivnosti) je realizovano u okviru Operativnog cilja **2.2: Unaprijediti raspoloživost i dostupnost savjetodavnih usluga i programske podrške koja doprinosi razvoju preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica** ukupne vrijednosti **1,357,835.79€** što čini **5.08%** ukupno realizovanog budžeta, dok je za Operativni cilj **2.1 Bolji pristup finansijama** (7 aktivnosti) utrošeno **24,490,550.95€** što čini **91.68%** realizovanog budžeta. Za Operativne ciljeve **1.1** (9 aktivnosti) i **1.2** (8 aktivnosti) utrošeno je **6,000.00€** odnosno **36,000.00€ (0.02% i 0,13%)**. Za Operativni cilj **3.1** utrošeno je **783,329.17€** ili **2,93%**, dok je za Operativni cilj **3.2** utrošeno **39,500.00€** ili **0.15%**.

Grafik 5. Planirana i realizovana sredstva po operativnim ciljevima

3. OSTVARENOST INDIKATORA OPERATIVNIH CILJEVA

Kada je riječ o ostvarenju indikatora učinka, na kraju 2022. godine postignuto je sljedeće:

Ostvarenost operativnog cilja 1.1. – *Unaprijediti politiku ženskog preduzetništva shodno potrebama razvoja biznisa u vlasništvu žena preduzetnica*

UTICAJ	INDIKATOR	Početna vrijednost 2022	Planirana ciljna vrijednost na kraju 2023.	Ostvarena vrijednost na kraju 2023.
Efikasno vođenje, i koordinacija politike ženskog preduzetništva na svim nivoima i uključenost svih aktera	SBA pod-dimenzija 1.b: Žensko preduzetništvo (tematski blok: Planiranje i dizajn politike)	4,33	4,50	5,00

U predhodnom periodu posebna pažnja je bila usmjerena ka realizaciji aktivnosti usmjerenih na unapređenje strateškog okvira, postojećih propisa i politika koje su od važnosti za razvoj ženskog preduzetništva, kao i na unaprjeđenje saradnje između javnog i privatnog sektora.

Crna Gora je ostvarila svoju težnju da ostvari dobar napredak u jačanju ženskog preduzetništva kroz realizaciju aktivnosti definisanih Akcionim planom za sprovođenje Strategije, a koje se odnose na jačanje kompetencije žena preduzetnica i promovisanje samozapošljavanja i start-up, što je i evidentirano u Izvještaju o sprovođenju Akta o malim preduzećima (SME Policy Index 2022).

Indikator učinka Operativnog cilja 1.1 vezan je za ostvarenost ciljeva Akta o malim preduzećima (SBA), pod-dimenzija 1b: žensko preduzetništvo (tematski blok: Planiranje i dizajn politike), a kao što se jasno vidi iz tabele, Crna Gora je znatno premašila očekivanu ocjenu (5.00 na kraju 2022. godine), što je znatno više nego što je planirano za kraj 2022. godine (4.50), a što govori o tome da je unaprjeđenje politika i saradnje između javnog i privatnog sektora na polju ženskog preduzetništva dalo značajne rezultate, odnosno govori o tome da svi ključni stejkolderi koji se bave politikom razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori daju puni doprinos u implementaciji mjera i aktivnosti predviđenih samim strateškim dokumentom.

Ostvarenost operativnog cilja 1.2. – Unaprijediti razvoj institucionalne infrastrukture koja promovise žensko preduzetništvo i obezbjeđuje pružanje savjetodavnih, poslovnih usluga i ubuka shodno potrebama preduzetnica

UTICAJ	INDIKATOR	Početna vrijednost 2022	Planirana ciljna vrijednost na kraju 2023.	Ostvarena vrijednost na kraju 2023.
Unapredjenje poslovne infrastrukture koja podstiče razvoj preduzetništva žena i prilagođena je potrebama žena preduzetnica	% žena preduzetnica korisnica postojeće poslovne infrastrukture (Biznis centar Podgorica, Biznis centar (BSC) Bar, Biznis centar Prijestonice Cetinje, Inovaciono preduzetnički centar (IPC) Tehnopolis, Regionalni biznis centar (RBC) Berane, Naučno tehnološki park CG)	35%	35%	35%
Povećanje broja učenica uključenih u dualno obrazovanje	% učenica koje pohađaju dualno obrazovanje	27.24%	28%	27%

U okviru ovog operativnog cilja realizovane su aktivnosti koje se uglavnom odnose na unaprjeđenje poslovne infrastrukture za žensko preduzetništvo i njihove međusobne koordinacije.

Možemo reći da je ovo jedini Operativni cilj koji nije u potpunosti postignut, jer je procenat učenica koje pohađaju dualno obrazovanje, nešto niži nego planirani. Ovo možemo pripisati nezainteresovanosti učenica za ovaj vid obrazovanja kao i nedovoljnoj promociji. Možda je razlog i što se Dualno obrazovanje najviše realizuje za obrazovne programe kuvar, konobar, elektroinstalater, automehaničar i monter telekomunikacionih sistema, zanimanja koja su u tradicionalnom okruženju, prepoznata kao „muška“.

Jačanje poslovne infrastrukture (inkubatori, biznis i start-up centri, na lokalnom i regionalnom nivou) i njihova međusobna koordinacija treba biti u funkciji promocije ženskog preduzetništva, i treba privući što više žena korisnica. U toku 2022. godine procenat žena preduzetnica korisnica postojeće poslovne infrastrukture je u skladu sa planiranim.

Uključivanjem poslodavaca u sistem obrazovanja kroz praktično obrazovanje, profesionalnu praksu i dualni sistem obrazovanja, postiže se bolja interakcija i koristi za privredu i učesnike

sistema obrazovanja, ali u toku 2023.godine zabilježen je rast procenta učenica koje pohađaju dualno obrazovanje ali nešto manji nego je projektovano za 2023.godinu.

Operativni cilj 2.1. – Bolji pristup finansijama

UTICAJ	INDIKATOR	Početna vrijednost 2022	Planirana ciljna vrijednost na kraju 2023.	Ostvarena vrijednost na kraju 2023.
Podignut nivo dostupnosti i raspoloživosti finansijske podrške ženama preduzeticama	Broj žena preduzetnica podržanih kroz finansijsku programsku podršku (MERT i IRFCG)	182	230	244 (114 MERT +133IRFCG)

Pristup finansijama je često presudan za stvaranje uspešnog i konkurentnog biznisa, koji se razvija i raste, a u vlasništvu je žena. U tom kontekstu je od velikog značaja uspostavljanje specifičnih finansijskih instrumenata i kreditnih linija za žene preduzetnice u okviru postojećih finansijskih institucija u javnom sektoru na nacionalnom i lokalnom nivou.

Podrška preduzećima koja su u većinskom vlasništvu žena raste iz godine u godinu, što se najbolje vidi iz broja podržanih projekata od strane IRF i MERTa. Finansijska podrška kroz grantove/bespovratna sredstva za kofinansiranje specifičnih projekata žena preduzetnica je, osim na nacionalnom nivou, uspostavljena i u najvećem broju lokalnih samouprava i treba da preraste u kontinuiranu praksu finansijske podrške ženskom preduzetništvu na lokalnom nivou.

- IRF je za 2023. godinu odobrio ženama preduzeticama 23,800,000.00€, kroz 133 + 27 projekta. IRF je za 2023. god. imao 3 programa finansijske podrške koji su namijenjeni isključivo ženama preduzeticama. Takođe i kroz ostale programe podrške IRF-a preduzetnice mogu da apliciraju i dobiju finansijsku podršku.
- U okviru programa finansijske podrške koje sprovodi MERT (Program za unapređenje konkurentnosti privrede, Program za razvoj prerađivačke industrije, Program za razvoj i promociju zanatstva), u sve Programske linija (PL) uvedene su specifične stimulatívne mjere za privredna društva u većinskom vlasništvu žena. Kroz svih 7 PL podržano je 147 projekata MMSP u vlasništvu žena, u ukupnom iznosu od 831,280.64€. Imajući u vidu da je MERT ukupno finansijski podržao 379 MMSP u ukupnom iznosu od 2,384,397.84€, podatak da je 34,86% podržanih bilo u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola je od velikog značaja.
- U toku 2023.godine 12 lokalnih samouprava je opredijelilo ukupno 358.500€ za razvoj ženskog preduzetništva (Podgorica – 50.000€, Cetinje – 10.000€, Bar - 100.000€, Berane – 15.000€, Mojkovac – 20.000€; Danilovgrad -10.000€, Herceg Novi - 23.500€, Nikšić - 40 000€, Pljevlja 15.000€, Rožaje – 10.000€, Tuzi – 50.000€, Žabljak – 15.000€.

Operativni cilj 2.2. – Unaprijediti raspoloživost i dostupnost savjetodavnih usluga i programske podrške koja doprinosi razvoju preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica

UTICAJ	INDIKATOR	Početna vrijednost 2022	Planirana ciljna vrijednost na kraju 2023.	Ostvarena vrijednost na kraju 2023.
--------	-----------	-------------------------	--	-------------------------------------

Efikasna implementacije politike kroz podignut nivo raspoloživosti i dostupnosti programske podrške koja doprinosi razvoju preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica	SBA pod-diimenzija 1.b: Žensko preduzetništvo (tematski blok: Implementacija)	3,29	3,60	4.11
---	---	------	------	------

Tokom 2022. godine najviše obuka i trening modula je, kao i predhodnih godina, sprovedeno od strane biznis asocijacija, donatorskih organizacija i nevladinog sektora. Obuke i trening moduli su prvenstveno bili usmjereni na podizanje menadžerskih i stručnih znanja, kao i digitalnih kompetencija i finansijske pismenosti zaposlenih u malim i srednjim preduzećima.

Prateći indikator učinka vezan za ostvarenost ciljeva Akta o malom biznisu (SBA Policy Index), dimenzija 1b: žensko preduzetništvo (tematski blok: implementacija), Crna Gora je znatno poboljšala svoju ocjenu (4.11) u odnosu na planiranu vrijednost na kraju 2023. godine (3.60), što govori o tome da su preduzete mjere u dijelu implementacije politike ženskog preduzetništva i unaprjeđenja znanja i vještina malih i srednjih preduzeća u vlasništvu žena, dale svoj doprinos.

Operativni cilj 3.1. – *Jačanje ženskog preduzetništva kroz savremene forme poslovnog povezivanja i lakši pristup novim tržištima*

UTICAJ	INDIKATOR	Početna vrijednost 2022	Planirana ciljna vrijednost na kraju 2023.	Ostvarena vrijednost na kraju 2023.
Povećano povezivanje i udruživanje žena preduzetnica kroz članstvo u poslovnim mrežama	Broj žena preduzetnica uključenih u poslovne mreže (poslovne asocijacije žena, klasteri)	279	300	330

Podsticanje preduzetnica da razumiju koristi od kreiranja zajedničkih udruženja kroz koje treba da artikulišu i zagovaraju svoje interese u odnosu na javni sektor ili da se opredijele za poslovnu poveznost kroz savremene biznis forme, predstavljaju značajne segmente savremene i odgovorne politike ženskog preduzetništva. Sudeći po broju aktivnosti koje su udruženja poslovnih žena realizovala u toku 2023. godine, koja je bila vrlo specifična i izazovna, reklo bi se da je prepoznata važnost umrežavanja. U narednom periodu treba dodatno raditi na proširenju članstva ovih asocijacija.

Operativni cilj 3.2. – *Promovisanje i podsticanje efikasne implementacije politike ženskog preduzetništva*

UTICAJ	INDIKATOR	Početna vrijednost 2022	Planirana ciljna vrijednost na kraju 2023.	Ostvarena vrijednost na kraju 2023.
Obezbeđivanje funkcionalne implementacije politike ženskog preduzetništva	SBA pod-diimenzija 1.b: Žensko preduzetništvo	2,60	3,10	3.50

Nacionalnim i lokalnim događajima na kojima se preduzetnicama i menadžerkama, udruženjima i institucijama dodjeljuju nagrade i priznanja za primjere uspješne poslovne prakse, nastoji se uticati na bolju vidljivost i kreiranje pozitivnog stava o značaju i potrebi većeg učešća žena u biznisu, kao i u menadžerskim strukturama (žene u upravnim odborima, na pozicijama upravljanja i rukovođenja), te njihovom doprinosu održivoj ekonomskoj zajednici. Usljed COVID 19 pandemije, ceremonije dodjele godišnjih nagrada u toku 2021. god nisu organizovane na tradicionalan način („na licu mjesta“), već kroz događaje održane u on-line ili hibridnom formatu koji su zabilježili dobru vidljivost (broj učesnika/ca koji su ih pratili online) i time kvalitetno nadomjestili nemogućnost ličnog prisustva. Za razliku od navedenog, 2023. godinu je obilježio povratak ranijoj praksi, što znači da je održan veći broj konferencija u okviru kojih su upriličene svečane ceremonije dodjele godišnjih nagrada (za 2021. i za 2022. godinu), uz učešće velikog broja učesnika/ca.

Uspostavljen je i nacionalni web portal za žene u biznisu, www.zenskibiznis.me, koji daje pregled ključnih dokumenata (propisi, strategije), korisnih informacija i obavještenja (raspisani konkursi, najave obuka i konferencija), poslovnih savjeta za pokretanje i razvoj biznisa i upravljanje poslovnim procesima. Portal je dodatno doprinio da prateći indikator učinka vezan za ostvarenost ciljeva Akta o malom biznisu (SBA Policy Index), dimenzija 1b: žensko preduzetništvo (tematski blok: monitoring i evaluacija) bude veći od planiranog, odnosno da Crna Gora znatno poboljša svoju ocjenu. Naime, ostvarena ocjena (3.50) veća je od planirane vrijednosti na kraju 2022. godine (3.10), što jasno govori da su preduzete mjere dale i značajan doprinos i konkretan efekat.

STRATEŠKI CILJ 1.		IZGRADNJA AMBIJENTA POVOLJNOG ZA ODRŽIVI RAZVOJ ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA						
Operativni cilj 1.1.		Unaprijediti politiku ženskog preduzetništva shodno potrebama razvoja biznisa u vlasništvu žena preduzetnica						
Indikator učinka Efikasno vođenje, i koordinacija politike ženskog preduzetništva na svim nivoima i uključenost svih aktera SBA pod-dimenzija 1.b: Žensko preduzetništvo (tematski blok: Planiranje i dizajn politike)			Početna vrijednost 2022 4,50	Prelazna vrijednost 2023 4,70		Ciljna vrijednost 2024 4,80		
Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 1.	Indikator rezultata za period 2023-2024. godina	Nadležne institucije	Rok (datum početka i planirani datum završetka)	Stepen realizacije		Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
Mjera 1.1.1 Unaprijediti regulatorni okvir kojim se jača ekonomsko osnaživanje žena i podstiče žensko preduzetništvo								
1.1.1.1 Naziv aktivnosti Unaprijediti propise/strateške dokumente značajne za ekonomsko	IO: Propisi/strateški dokumenti imaju ocjenu implikacije na rodne odnose	Sekretarijat Savjeta za konkurentnost (SCC)	I kvartal 2023 IV kvartal 2024	Nacrt zakona o privrednim društvima – uvedene kvorte kako bi se obezbijedilo učešće manje zastupljenog pola u organima upravljanja javnih AD		/		

<p>osnaživanje žena i razvoj ženskog preduzetništva – kroz prethodnu rodnu analizu postojećih propisa/ strateških dokumenata</p>	<p>Početna vrijednost 2022: ekspertska podrška za analizu 2 zakona</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: ekspertska podrška za analizu 2 propisa/ strateška dokumenta</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: ekspertska podrška za analizu 2 propisa/ strateška dokumenta</p>			<p>Nacrt zakona o izmjenama I dopunama Zakona o radu- uvođenje očinskog odsustva i neprenosivog roditeljskog odsustva</p>			
--	---	--	--	---	--	--	--

<p>1.1.1.2 Naziv aktivnosti</p> <p>Izraditi godišnje <i>Izveštaje</i> o uključenosti predstavnica ženskih poslovnih asocijacija u proces izrade propisa i strateških dokumenata na nacionalnom nivou (od idejnog koncepta do predloga za usvajanje – u svim fazama)</p>	<p>IO: Izveštaji o uključenosti ženskih poslovnih asocijacija izrađeni i publikovani</p> <p>Početna vrijednost 2019/20: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 2 izveštaja na god. nivou</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 2 izveštaja na god. nivou</p>	<p>Sekretarijat savjeta za konkurentnost (SCC), Savjet za konkurentnost</p> <p>APŽ, UŽP</p>	<p>I kvartal 2023 <i>IV 2024</i></p>	<p>SCC kreira Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade propisa na državnom nivou. Izveštaj se prezentira Savjetu na polugodišnjem nivou, odnosno dva puta godišnje. U okviru ovog izveštaja uključeni su i inputi dva ženska udruženja koja su članice Savjeta za konkurentnost.</p>	<p>/</p>		
<p>1.1.1.3 Naziv aktivnosti</p>	<p>IO: Broj održanih tematskih i redovnih sjednica ORR</p>	<p>ORR</p>	<p><i>IV 2024</i></p>	<p>Nije realizovano</p> <p>Izveštajni period obilježile su okolnosti nastale održavanjem predsjedničkih i parlamentarnih izbora, kao i konstituisanjem</p>	<p>/</p>		

<p>Unaprijediti rad Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore (ORR) na polju ekonomskog osnaživanja žena i podsticanja ženskog preduzetništva</p>	<p>na temu ekonomskog osnaživanja žena i podsticanja ženskog preduzetništva</p> <p>Početna vrijednost 2022:</p> <p>održane 2 tematske sjednice ORR</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Održane 2 tematske sjednice ORR</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Održane 2 tematske sjednice ORR</p>			<p>Skupštine i Vlade što je uticalo na dinamiku i intenzitet rada Skupštine, samim tim i rada Odbora.</p>			
---	---	--	--	---	--	--	--

<p>1.1.1.4</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Izvršiti analizu izazova/uticaja digitalizacije i drugih, novih formi rada na žensko preduzetništvo i utvrditi preporuke za unapređenje pravnog okvira u tom dijelu</p>	<p>IO: Analiza pripremljena i preporuke za prilagođavanje pravnog okvira utvrđene i prezentovane na radionici</p> <p>Početna vrijednost 2022: NA</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Istraživanje izazova digitalizacije za žensko preduzetništvo završeno i rezultati istog</p>	<p>MERT, MJU, ženske poslovne asocijacije i privredna udruženja</p>	<p>I kvartal 2024</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Planirano za 2024.god.</p>	<p>/</p>		
--	--	---	--	-------------------------------	----------	--	--

	javno prezentovani						
1.1.1.5. Naziv aktivnosti Unaprijediti Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom u dijelu podsticajnih mjera za razvoj i unapređenje preduzetništva žena s invaliditetom	IO: Unaprijeđena pravna osnova za formulisanje podsticajnih mjera za razvoj i unapređenje preduzetništva žena s invaliditetom Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: / Ciljna vrijednost 2024: Usvojene izmjene zakona na osnovu kojih se formuliše	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	II kvartal 2024 IV kvartal 2024	Planirano za 2024.god.	/		

	predlog podsticajnih mjera za razvoj i unapređenje preduzetništva žena s invaliditetom						
Mjera 1.1.2. Uspostaviti koordinacionu strukturu na nacionalnom nivou koja treba da obezbijedi efektivnu primjenu relevantnih politika koje imaju uticaj na razvoj ženskog preduzetništva (upravljanje implementacijom i koordinacija politika, monitoring i izvještavanje, evaluacija....);							
1.1.2.1 Naziv aktivnosti Uspostaviti komunikaciju između predstavnika Ministarstva odbrane (MO) i relevantnih aktera koji bi predstavili načine i modele podrške ženama u preduzetništvu	IO: Broj održanih sastanaka na temu planirane tranzicije kadra Početna vrijednost 2022: Strateškim dokumentima odbrane predviđeno je uspostavljenje sistema tranzicije. Rodna ravnopravnost je strateška politika MO u	MO, UPCG, APŽ, IPER	II kvartal 2023. II kvartal 2024.	Na inicijativu Ministarstva odbrane (MO), u II kvartalu 2023. god. održan je sastanak sa predstavnicama UPCG, APŽ i MER (17. maj, u prostorijama MO). Tom prilikom, predstavnici MO su predstavili politike rodne ravnopravnosti i upoznali sagovornice sa politikama upravljanja odlivom kadra koje, možda, mogu stvoriti prostor za nastavak bavljenja preduzetničim aktivnostima.	/		

	<p>dijelu upravljanja ljudskim resursima</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Održan jedan sastanak sa relevantnim subjektima</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Održan jedan sastanak sa relevantnim subjektima</p>						
<p>1.1.2.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Razvijati i unaprjeđivati stalni dijalog između subjekata javnog i privatnog sektora u svim fazama</p>	<p>IO: Broj održanih sastanaka</p> <p>Početna vrijednost 2022: Uspostavljena <i>Radna grupa za</i></p>	MERT	<p>I kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Radna grupa za ekonomsko osnaživanje žena održala dva sastanka i podnijet redovan Izvještaj o radu Radne grupe Savjetu za konkurentnost</p>	/		

<p>spvođenja politike ženskog preduzetništva</p>	<p><i>ekonomska osnaživanje žena u okviru Savjeta za konkurentnost</i></p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Održana 2 sastanka i podnijet redovan Izveštaj o radu RG Savjetu za konkurentnost</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Održana 2 sastanka i podnijet redovan Izveštaj o radu RG Savjetu za konkurentnost</p>						
<p>1.1.2.3 <i>Naziv aktivnosti</i></p>	<p>IO: Unaprijeđena Strategija</p>	<p>MERT</p>	<p>III kvartal 2024</p>	<p>Planirano za 2024.god.</p>			

<p><i>Izraditi predlog evaluacije sprovođenja Strategije razvoja ženskog preduzetništva za 2021-2024</i></p>	<p>ženskog preduzetništva</p> <p>Početna vrijednost 2022: Usvojen Izvještaj o implementaciji AP Strategije 2021-2022, za 2021. godinu</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Urađen predlog evaluacije sprovođenja <i>Strategije razvoja ženskog preduzetništva za 2021-2024</i></p>						
--	--	--	--	--	--	--	--

Mjera 1.1.3 Uključiti poslovne asocijacije preduzetnica u proces donošenja odluka, kreiranja i implementacije politike preduzetništva - počev od najranije faze tog procesa

<p>1.1.3.1 Naziv aktivnosti</p> <p>Izraditi godišnji <i>Izveštaj</i> RG za ekonomsko osnaživanje žena u okviru Savjeta za konkurentnost, o saradnji subjekata javnog sektora sa ženskim poslovnim asocijacijama u svim fazama implementacije politike preduzetništva</p>	<p>IO: Unaprijeđeno izvještavanje</p> <p>Početna vrijednost 2022: urađen izvještaj</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Godišnji izvještaj za 2022</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Godišnji izvještaj za 2023</p>	<p>RG za ekonomsko osnaživanje žena - Savjet za konkurentnost, MERT, APŽ, UŽP</p>	<p>I kvartal 2023 IV kvartal 2024</p>	<p>Podnijet redovan Izvještaj o radu Radne grupe za ekonomsko osnaživanje žena Savjetu za konkurentnost</p>	<p>/</p>		
<p>1.1.3.2 Naziv aktivnosti</p>	<p>IO: Unaprijeđeno saradnja</p>	<p>MERT, MJU, ženske poslovne asocijacije i</p>	<p>I kvartal 2023 IV kvartal 2024</p>	<p>Potpisan Ugovor o saradnji između MERA i Asocijacije poslovnih žena Crne Gore</p>	<p>/</p>		

Unaprijediti saradnju javnog sektora sa ženskim poslovnim asocijacijama u svim fazama sprovođenja politika preduzetništva	<p>Početa vrijednost 2022:</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Potpisan bar 1 Sporazum o saradnji</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Potpisan bar 1 Sporazum o saradnji</p>	privredna udruženja					
Mjera 1.1.4. Razviti statističko praćenje ženskog preduzetništva (evidentiranje i statističko razvrstavanje svih relevantnih podataka shodno potrebama politike i u skladu sa međunarodnim standardima, kreiranje baza podataka žena preduzetnica, sprovođenje sistemskih istraživanja...).							
<p>1.1.4.1</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Redovno vršiti analizu raspoloživih (postojećih) podataka o privrednim subjektima u većinskom vlasništvu žena</p>	<p>IO: Utvrđeni postojeći ažurni podaci o ženskom preduzetništvu, sa preporukama za njihovo unapređenje</p>	<p>MERT</p> <p>Monstat, UPiC</p>	<p>I kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Uprava Prihoda i carina, redovno dostavlja MERu podatke o privrednim subjektima razvrstane po polu, koje MER koristi za izradu izvještaja i analiza, kao i za planiranje budućih aktivnosti sa ciljem podstacanja razvoja ženskog preduzetništva</p>	/		

	<p>Početna vrijednost 2022:</p> <p>Izveštaj o implementaciji AP Strategije 2021-2022</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Izveštaj o stanju ženskog preduzetništva u tekućoj godini, sa preporukama</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Izveštaj o stanju ženskog preduzetništva u tekućoj godini, sa preporukama</p>						
--	---	--	--	--	--	--	--

<p>1.1.4.2 Naziv aktivnosti</p> <p>Uspostaviti sveobuhvatno i ažurno statističko izvještavanje o ženskom preduzetništvu</p>	<p>IO: Usvojena nova nacionalna Strategija razvoja zvanične statistike, i obezbijeđeno redovno statističko praćenje i objavljivanje podataka o vlasništvu nad privrednim subjektima po polu</p> <p>Početna vrijednost 2022: Unaprijeđena saradnja Monstata i UPiC u oblasti statističkog praćenja podataka o vlasništvu nad privrednim</p>	<p>Monstat, UPiC, RG za ekonomsko osnaživanje žena</p>	<p>I kvartal 2024 IV kvartal 2024</p>	<p>Planirano za 2024.god.</p>			
--	--	--	---	-------------------------------	--	--	--

	<p>subjektima po polu</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Otpočete aktivnosti na pripremi izvještaj o vlasništvu nad privrednim subjektima po polu</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Usvojena nova nacionalna Strategija razvoja zvanične statistike i publikovan izvještaj o vlasništvu nad privrednim subjektima po polu</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--

<p>1.1.4.3 Naziv aktivnosti</p> <p>Sprovoditi godišnje ankete o preduzetništvu žena u Crnoj Gori</p>	<p>IO: Godišnja anketa</p> <p>Početna vrijednost 2022: UPCG realizovala internu anketu o potrebama mladih žena – potencijalnih preduzetnica</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Sprovedena minimum 1 anketa i prezentovani rezultati</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Sprovedena minimum 1 anketa i</p>	<p>APŽ, UPŽ, PKCG, UPCG, IPER</p>	<p>III kvartal 2023</p> <p>III kvartal 2024</p>	<p>Izveštaj UPCG koji je pripremljen uz podršku ILO, a objavljen u decembru 2023.god, sadrži rezultate istraživanja o stanju poslovnog okruženja koji, a sadrže i podatke o preduzećima u vlasništvu žena. Izveštaj se može preuzeti sa sajta UPCG (dir. link: https://poslodavci.org/biblioteka/publikacije/eese-2023)</p>	<p>Planirano 3,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 3,000€</p> <p>Donatori</p>		<p>Početkom 2024. god. organizovati sastanak RG za ekonomsko osnaživanje žena (pri Savjetu za konkurentnost) i tom prilikom članovima/cam a RG predstaviti Izveštaj UPCG - dio koji prikazuje rodni aspekt sprovedenog istraživanja (podatke koji se odnose na preduzeća u vlasništvu žena)</p>
---	--	-----------------------------------	---	---	---	--	---

	prezentovani rezultati						
1.1.4.4 Naziv aktivnosti Pripremiti sveobuhvatan godišnji <i>Izveštaj</i> o stanju i razvoju ženskog preduzetništva u Crnoj Gori (implementacija politike, programske podrške, analiza potreba, analiza poslovanja i ostvarenih rezultata žena preduzetnica, rezultati ankete, statistički pokazatelji i razvrstavanje prema polu, primjeri dobre prakse i sl...)	IO: Godišnji integrativni izvještaj o stanju implementacije politike i performansama ženskog preduzetništva Početna vrijednost 2022: Izvještaj usvojen Ciljna vrijednost 2023: Izvještaj usvojen Ciljna vrijednost 2024: Izvještaj usvojen	MERT, APŽ, UŽP, PKCG, UPCG, IPER...	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	UPCG je 2023. god, uz podršku ILO, pripremila izvještaj "Podsticajno okruženje za održiva preduzeća u Crnoj Gori: Analiza stanja i perspektive napretka". Izvještaj sadrži rezultate istraživanja sprovedenog među privrednim subjektima (vlasništvo razvrstano po polu), a CG javnosti je predstavljen na konferenciji održanoj 13. decembra 2023., pod nazivom "Decenija izgradnje ambijenta za održivi razvoj preduzeća: Gdje je Crna Gora danas?"	Planirano 3,000€ / Utrošeno 3,000€ Donatori		Iznos sredstava koji je utrošen za izradu Izvještaja UPCG, kao i organizaciju navedenog događaja UPCG, znatno je veći od iznosa sredstava planiranih za ovu aktivnost.

<p>1.2.1.1 Naziv aktivnosti</p> <p>Olakšati registraciju privrednih subjekata i evidentirati MMSP po polu (žene vlasnice, zaposlene žene) - elektronskim putem (od podnošenja zahtjeva za registraciju do same registracije)</p>	<p>Indikator ostvarenja (IO):</p> <p>Online registracija biznisa</p> <p>Početna vrijednost 2022: NA</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Uspostavljena elektronska registracija, strukturirana po polu vlasnika - uključujući i zaposlene žene</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Isto</p>	<p>Uprava prihoda i carina,</p> <p>Uz podršku Sekretarijata Savjeta za konkurentnost</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>IV kvartal 2024</p> <p><i>Omogućena je elektronska registracija za jednočlano d.o.o. (za crnogorske državljane). U registracionoj prijavi postoji polje o polu osnivača, izvršnog direktora i ovlašćenih lica u društvu, koje podnosioci prijave obavezno popunjavaju. Takođe je omogućena online retgistracija promjena naziva, Statuta, adrese I pretežne djelatnosti jednočlanog</i></p>	<p>/</p>		
---	--	--	---	--	----------	--	--

<p>1.2.1.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Unaprijediti i razvijati kapacitete <i>Direktorata za unaprjeđenje konkurentnost</i>, u dijelu koji se odnosi na usluge informisanja i savjetovanja žena preduzetnica</p>	<p>IO:</p> <p>Unaprijeđeni kapaciteti na osnovu Programa podizanja kapaciteta zaposlenih</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Realizovane 2 obuke</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Realizovane 2 obuke</p>	<p>MERT</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Kroz EBRD projekat Establishment of a Single Access Point (SAP) for SMEs in Montenegro: Assignment 1 – Institutional capacity building, urađena je analiza potreba za obukama koja je pokazala da je neophodno realizovati trening trenera za zaposlene u Direktoratu za unaprjeđenje konkurentnosti privrede, na temu "Komunikacija i pregovaranje</p> <p>Obuka planirana za februar 2024.</p>	<p>Planirano 3,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 3,000€</p> <p>Donatori</p>		
<p>Mjera 1.2.2: Povećati kapacitete i standarde u poslovanju institucija koje treba da osiguraju trend rasta ženskog preduzetništva na svim nivoima;</p>							
<p>1.2.2.1</p>	<p>IO:</p> <p>Informacije o podršci mreže</p>	<p>MERT, ministarstva, lokalne</p>	<p>I kvartal 2023</p>	<p>Portal se redovno ažurira i sadrži informacije o svim aktuelnim</p>	<p>Planirano 3,000€</p>		

<p>Naziv aktivnosti</p> <p>Redovno ažuriranje i objavljivanje informacija o podršci razvoju ženskog preduzetništva (uključujući žene iz osjetljivih kategorija) od strane mreže jedinica institucionalne infrastrukture na portalu www.zenskibiznis.me</p>	<p>dostupne na portalu</p> <p>Početna vrijednost 2022: portal operativan</p> <p>Ciljna vrijednost 2023:</p> <p>Ažuriran portal</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Ažuriran portal</p>	<p>samouprave, IPC Tehnopolis..., ženske asocijacije i privredna udruženja</p>	<p>IV kvartal 2024</p>	<p>programima podrške koji mogu biti od koristi preduzetnicama</p>	<p>/</p> <p>Utrošeno 3,000€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		
<p>Mjera 1.2.3. Razviti model obrazovanja (sticanje znanja) i osposobljavanja (sticanje vještina) neophodnog za pokretanje i razvoj ženskog preduzetništva</p>							
<p>1.2.3.1</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Sprovesti analizu potreba za obukama</p>	<p>IO: Identifikacija potreba preduzetnica za obukom</p>	<p>MERT, APŽ, EBRD, UŽP, UPCG, PKCG, IPER...</p>	<p>I kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2023</p>	<p>Urađena Analiza potreba za obukama MMSP u Crnoj Gori (TNA analiza). Analiza je urađena u okviru EBRD projekta Establishment of a Single Access Point (SAP) for</p>	<p>Planirano 5,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 5,000€</p>		

(TNA) za žene preduzetnice	<p>Početna vrijednost 2022:</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Urađena TNA</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: /</p>			<p>SMEs in Montenegro: Assignment 1 – Institutional capacity building</p> <p>PKCG nakon svake obuke sprovodi analizu potreba za obukama. U 2023. godini dobili smo 174 evaluaciona lista gdje navode u kojim poljima učesnici obuka bi voljeli da imaju. Učesnice obuke koje su popunile evaluacione listice I upisale svoja imena najčešće su tražile obuke iz oblasti komunikacija, motivacija I uspjeha, međuljudskih odnosa, praktične primjere, izvještaja o nefinansijskom izvještavanju kao nadgradnja usvojenih informacija, Strateške komunikacije, PR u digitalnim medjima, upravljanje kriznim situacijama, data analysis u PR-u, održivost u komunikacijama, kako najbolje predstaviti svoju kompaniju. Informisanje na društvenim mrežama, itd.</p>	Donatori		
----------------------------	--	--	--	--	----------	--	--

<p>1.2.3.2 Naziv aktivnosti</p> <p>Razviti program obuka za razvoj ženskog biznisa – na osnovu rezultata TNA analize</p>	<p>IO: Razvijanje obuka na osnovu utvrđenih potreba preduzetnica</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Usvojen program obuka za žene preduzetnice</p>	<p>MERT, APŽ, EBRD, UŽP,UPCG, PKCG, IPER...</p>	<p>I kvartal 2024 IV kvartal 2024</p>	<p>Planirano za 2024. godinu</p> <p>Na osnovu Analize potreba za obukama MMSP u Crnoj Gori okviru (EBRD projekta Establishment of a Single Access Point (SAP) for SMEs in Montenegro: Assignment 1 – Institutional capacity building), održaće se obuke na dvije teme u februaru 2024. Godine.</p> <p>Na osnovu dobijenih odgovora od učesnika obuka iz 2023.godin, PKCG će sprovoditi plan obuka tokom 2024.godine.</p> <p>UPCG ima razvijen program obuka za razvoj ženskog biznisa, po ILO programu <i>GET Ahead</i>. Obuka je razvijena u skladu sa potrebama žena.</p>			
<p>1.2.3.3 Naziv aktivnosti</p> <p>Jačati i razvijati kapacitete pružaoca usluga koji se bave</p>	<p>IO: Unapređenje kapaciteta pružaoca usluga</p>	<p>MERT, APŽ, UPCG, PKCG, IPER...</p>	<p>I kvartal 2023 IV kvartal 2024</p>	<p>U okviru projekta “Establishment of a Single Access Point (SAP) for SMEs in Montenegro -Uspostavljanje jedinstvene kontakt tačke u Crnoj Gori”, koji finansira Evropska unija (EU) a sprovodi Evropska banka za</p>	<p>Planirano 5,000€ /</p>		

<p>organizacijom obuka za žene preduzetnice (uključujući: preduzetnice koje pripadaju ranjivim kategorijama, neaktivne žene, žene iz ruralnih sredina)</p>	<p>Početna vrijednost 2022: Broj treninga</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Održan 1 specijalizovani trening za pružaoce usluga</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Održan 1 specijalizovani trening za pružaoce usluga</p>			<p>obnovu i razvoj (EBRD) kroz angažovanje konzorcijuma koji predvodi PricewaterhouseCoopers doo Beograd, i čiji su članovi PricewaterhouseCoopers doo Podgorica i IPER – Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj iz Podgorice, napravljen program treninga koji će biti održani u februaru 2024.godine.</p> <p>PKCG je organizovala obuku za poslodavce kroz projekat “Vještine za održivo zapošljavanje, inkluzivni ekonomski rast prekograničnog područja Albanije i Crne Gore” (“Skills for jobs”) 12.09.2023.</p> <p>UPCG u kontinuitetu, iz godine u godinu, realizuje aktivnosti namijenjene jačanju internih kapaciteta.</p>	<p>Utrošeno 5,000€</p> <p>Donatori</p>		
<p>1.2.3.4 Naziv aktivnosti</p> <p>Izraditi metodologiju istraživanja stavova i stereotipa u Crnoj Gori</p>	<p>IO: Urađena metodologija</p>	<p>MERT, OEBS</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2023</p>	<p>Kroz Projekat „I WILL: Inspiring Women’s Initiative taking for Lasting Leadership“ urađena metodologija za istraživanje stavova i stereotipa u</p>	<p>Planirano 5,000€</p> <p>/</p>		

u odnosu na žensko preduzetništvo	<p>Početna vrijednost 2022:</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Objavljena metodologija</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: /</p>			Crnoj Gori u odnosu na žensko preduzetništvo	<p>Utrošeno 5,000€</p> <p>Donatori</p>		
<p>1.2.3.5</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Na osnovu metodologije, uraditi nacionalno istraživanje na reprezentativnom uzorku od 3500 ispitanika/ca</p>	<p>IO:</p> <p>Sprovedeno istraživanje prema zadatoj metodologiji</p> <p>Početna vrijednost 2022:</p> <p>Ciljna vrijednost 2023:</p>	<p>MERT,</p> <p>Sekretarijat OEBS-a u Beču</p>	<p>IV kvartal 2023</p> <p>II kvartal 2024</p>	<p>Na osnovu urađene metodologije iz tačke 1.2.3.4 sprovedeno istraživanje stavova i stereotipa u Crnoj Gori na uzorku od 2.000 ispitanika</p>	<p>Planirano 15,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 15,000€</p> <p>Donatori</p>		

	<p>Sprovedeno istraživanje</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: objavljeni rezultati istraživanja</p>						
<p>1.2.3.6 Naziv aktivnosti</p> <p>Na osnovu rezultata nacionalnog istraživanja, urađena Komunikaciona strategija/Analitički izvještaj sa preporukama za promociju ženskog preduzetništva i otklanjanje stereotipa vezanih za žensko preduzetništvo</p>	<p>IO: Izrađena Komunikaciona strategija/Analitički izvještaj</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: sprovedeno nacionalno istraživanje</p> <p>Ciljna vrijednost</p>	<p>MERT, Sekretarijat OEBS-a u Beču</p>	<p>IV kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Na osnovu rezultata istraživanja iz tačke 1.2.3.5 u pripremi je komunikaciona strategija. Dokument Stavovi o ženskom preduzetništvu u Crnoj Gori koji se sastoji od Istraživanja I komunikacione strategije biće finalizovan i objavljen u I kvartalu 2024.</p>	/		

	2024: Objavljena Komunikaciona strategija/Anali tički izvještaj							
STRATEŠKI CILJ 2		OBEZBJEĐIVANJE BOLJEG PRISTUPA FINANSIJAMA I JAČANJE KONKURENTNOSTI ŽENSKOG BIZNISA						
Operativni cilj 2.1		Bolji pristup finansijama						
Indikator učinka			Početna vrijednost 2022	Prelazna vrijednost 2023		Ciljna vrijednost 2024		
Podignut nivo dostupnosti i raspoloživosti finansijske podrške ženama preduzetnicama			182	230		245		
Broj žena preduzetnica podržanih kroz finansijsku programsku podršku								
Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 2.	Indikator rezultata za period 2021-2022. godina	Nadležne institucije	Rok (datum početka i planirani datum završetka)	Stepen realizacije		Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

Mjera 2.1.1 Poboljšati dostupnost postojećih i razvoj novih finansijskih instrumenata za finansiranje biznisa shodno potrebama žena preduzetnica, uključujući žene iz osjetljivih kategorija (korisnice mjera socijalne zaštite, samohrane majke, mlade žene, žene s invaliditetom, žene koje žive u ruralnim područjima i sl.);

<p>2.1.1.1</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Redovno ažuriranje informacija o raspoloživim - postojećim instrumentima finansijske podrške za žene preduzetnice i njihovo objavljivanje (www.zenskibiznis.me)</p>	<p>IO: Dostupni podaci o postojećim instrumentima a finansijske podrške za žene preduzetnice</p> <p>Početna vrijednost 2022: Portal aktivan</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Informacije ažurirane</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Informacije ažurirane</p>	<p>MERT, APŽ</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Informacija o raspoloživim programima finansijske podrške za žene preduzetnice dostupna na (www.zenskibiznis.me)</p>	<p>/</p>		
---	--	------------------	---	--	----------	--	--

2.1.1.2 Naziv aktivnosti Uraditi analizu instrumenata finansijske podrške za žene preduzetnice, sa preporukama za unapređenje	IO: Utvrđene preporuke za unapređenje finansijske podrške ženama preduzetnicama Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: Sprovedena analiza i utvrđene preporuke Ciljna vrijednost 2024: /	IPER	II kvartal 2023 IV kvartal 2023	Aktivnost nije realizovana	Planirano 2,000€ / Utrošeno 0€ Donatori		

<p>2.1.1.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Unaprjeđenje postojećih i uspostavljanje novih instrumenata finansijske podrške za žene preduzetnice (uključujući žene iz osjetljivih kategorija), kao i uvođenje specifičnih stimulativnih kriterijuma za žene u već postojećim programima podrške</p>	<p>IO: Broj kreditnih linija za preduzetnice i broj finansiranih projekata žena preduzetnica</p> <p>Početna vrijednost 2022: IRF je podržao 142 projekta MMSP u vlasništvu žena u ukupnom iznosu od 19,2 mil. €</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: IRF kroz minimum 2 linije podržao minimum 100 preduzetnica; MERT kroz više od 5 PL podržao</p>	<p>IRFCG, MER</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>IRFCG kroz programe kreditne podrške podržao 133 projekta MMSP u većinskom vlasništvu žena u iznosu od 22,5 mil €</p> <p>U okviru programa finansijske podrške koje sprovodi MER (Program za unaprjeđenje konkurentnosti privrede 2023 uvedene su specifične stimulativne mjere za privredna društva u većinskom vlasništvu žena u svih 7 linija.</p> <p>Kroz 7 PL podržano 147 projekata MMSP u vlasništvu žena u ukupnom iznosu od 831,280.64€. MMSP u većinskom vlasništvu žena</p> <p>Dodijeljeno je 34,86% ukupno dodijeljenih sredstava.</p> <p>(Ukupno podržano 379 MMSP u ukupnom iznosu od 2,384,397.84€)</p>	<p>Planirano 10,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 22,500,000€</p> <p>Javni sektor</p>		
--	--	-------------------	---	---	---	--	--

	<p>minimum 100 preduzetnica</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: IRF kroz minimum 2 linije podržao minimum 100 preduzetnica; MERT kroz više od 5 PL podržao minimum 100 preduzetnica</p>						
<p>2.1.1.4</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Obezbjeđenje finansijske podrške ženskom preduzetništvu na lokalnom nivou – kroz redovnu raspodjelu sredstava iz budžeta opština (bespovratna sredstva)</p>	<p>IO: Broj lokalnih samouprava (opština) koje su definisale budžetska sredstva za podršku ženskom preduzetništvu; Ukupan iznos sredstava</p>	<p>Lokalne samouprave, UNDP, MLJMP</p>	<p>I kvartal 2023 IV kvartal 2024</p>	<p>U toku 2023.godine 12 lokalnih samouprava je opredijelilo ukupno 358.500€ za razvoj ženskog preduzetništva (Podgorica – 50.000€, Cetinje – 10.000€, Bar - 100.000€, Berane – 15.000€, Mojkovac – 20.000€; Danilovgrad - 10.000€, Herceg Novi - 23.500€, Nikšić - 40 000€, Pljevlja 15.000€, Rožaje – 10.000€, Tuzi – 50.000€, Žabljak – 15.000€.</p>	<p>Planirano 140,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 358.500€</p> <p>Budžet lokalnih samouprava</p>		

	<p>Početna vrijednost 2022: 13 lokalnih samouprava je opredijelilo sredstva u iznosu od 445,000.00€. U toku 2022.godine 6 lokalnih samouprava su izvršile raspodjelu sredstva. Iznos raspodijeljenih sredstava je 251,569.32 €</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 14 opština da opredijeli ukupan iznos od 140.000 eura ženskim biznisima u</p>						
--	---	--	--	--	--	--	--

	<p>svojim opštinama</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 14 opština da opredijeli ukupan iznos od 150.000 eura ženskim biznisima u svojim opštinama</p>						
<p>2.1.1.5</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Realizovati dodjelu bespovratnih sredstava za žene (uključujući one sa evidencije nezaposlenih lica) u okviru mjere „Podsticaj za preduzetništvo“</p>	<p>IO: Broj žena korisnica bespovratnih sredstava odobrenih kroz mjeru <i>Podsticaj za preduzetništvo</i></p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p>	ZZZCG, MRSS	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2023</p>	<p>Odobrena bespovratna sredstva za samozapošljavanje 32 žene iz evidencije nezaposlenih lica Zavoda, u ukupnom iznosu od 310.050,95€</p>	<p>Planirano 200,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 310.050,95€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		

	<p>Ciljna vrijednost 2023: 20 žena korisnica bespovratnih sredstava</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 20 žena korisnica bespovratnih sredstava</p>						
<p>2.1.1.6</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Obezbjedenje nedostajućih finansijskih sredstva za projekte žena preduzetnica (kreditno-garantni fond ili šeme, factoring, kreditne linije za koje nisu potrebna čvrsta sredstva obezbjeđenja i drugi, slični modeli finansiranja)</p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica podržanih kroz garantne šeme - kreditne linije i/ili slične modele finansiranja</p> <p>Početna vrijednost 2022: IRF podržao 10 žena preduzetnica kroz kreditne</p>	IRF, MERT	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	IRFCG podržao 27 MMSP u u većinskom vlasništvu žena u iznosu od 1,3 mil € kroz kreditne linije za koje nisu potrebna čvrsta sredstva obezbjeđenja	<p>Planirano 2.000,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 1,300,000€</p> <p>Javni sektor</p>		

	<p>linije za koje nisu potrebna čvrsta sredstva obezbjeđenja</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: IRF podržao 12 žena</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: IRF podržao 12 žena</p>						
<p>2.1.1.7</p> <p>Naziv aktivnosti:</p> <p>Obezbijediti program start-up business podrške za žene iz ranjivih grupa (Romkinje, samohrane majke, žrtve nasilja itd.)</p>	<p>IO: Program;</p> <p>Broj podržanih žena preduzetnica</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p>	MERT, MRSS	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	Aktivnost nije realizovana	<p>Planirano 150,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno xx,000€</p> <p>IPA</p>		

	<p>Ciljna vrijednost 2023: Kroz program podržano 5 žena iz ranjivih grupa</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Kroz program podržano 8 žena iz ranjivih grupa</p>						
Mjera 2.1.2 Unaprijediti finansijsku pismenost žena preduzetnica							
<p>2.1.2.1</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Organizovati edukaciju za žene preduzetnice – postojeće i buduće, koje su prijavljene na bilo koji od programa finansijske podrške institucija i organizacija (IRF, ZZZ, MERT,</p>	<p>IO: Broj žena edukovanih za programe finansijske podrške</p> <p>Početna vrijednost 2022: 13 žena dobilo nefinansijsku podršku kroz</p>	<p>IRFCG, ZZZCG, MERT, lokalne samouprave, donatori...</p> <p>u saradnji sa poslovnim asocijacijama žena, poslodavačkim</p>	<p>I kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Kroz Programske linije koje pružaju nefinansijsku podršku (Program za unaprjeđenje konkurentnosti za 2023) edukaciju i mentorsku podršku dobila 31 preduzetnica</p> <p>"Women on Boards" program razvoja liderki za pozicije ekonomskog odlučivanja u Crnoj Gori iniciran od strane IRF koji je omogućio obuku za 21 polaznicu</p>	<p>Planirano 20,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 20,000€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		

<p>lokalne samouprave, donatori...)</p>	<p>Program za unaprjeđenje konkurentnosti (MERT)</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Realizovane obuke za više od 20 aplikantkinja programa finansijske podrške</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Realizovane obuke za više od 20 aplikantkinja programa finansijske podrške</p>	<p>udruženjima. ...</p>		<p>PKCG organizovala je prezentaciju za pet novootvorenih programa podrške Fonda za inovacije (15.05.2023), info dan o mogućnosti za finansiranje zelenih ideja (13.06.2023.), info dan o javnom pozivu za podršku ranoj fazi razvoja startupova (18.09.2023.), info dan o javnom pozivu za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji (02.10.2023.) I informativni dan „Programi EU – Mogućnosti finansiranja projekata u Crnoj Gori“ (22.12.2023.) Zavod za zapošljavanje Crne Gore je organizovao edukaciju za 34 žene preduzetnice koje su aplicirale za dodjelu bespovratnih sredstava kroz Program "Podsticaji za preduzetništvo". Aktivnost realizovana u III kvartalu 2023.godine, utrošena sredstva za ovu namjenu iznose 1370,20€.</p>			
---	--	-------------------------	--	--	--	--	--

<p>2.1.2.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Organizovati obuku za žene preduzetnice (postojeće i potencijalne) iz oblasti finansijske pismenosti (npr. faktoring, finansijski menadžment...)</p>	<p>IO: Broj obuka; Broj žena polaznica obuka</p> <p>Početna vrijednost 2022: N/A</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Održana 1 obuka; Obuku prošlo 10 polaznica</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Održana 1 obuka; Obuku prošlo 10 polaznica</p>	<p>EBRD, PKCG, UPCG, APŽ, IPER...</p>	<p>II kvartal 2023 IV kvartal 2024</p>	<p>Kroz saradnju UPCG i HGK ŽK Otočac (Hrvatska), u 2023. je realizovana serija (besplatnih) online obuka za preduzetnice preko platforme "Žene i točka Hub". U II kvartalu, u okviru drugog modula "Upravljanje novcem za preduzetnice", održane su 3 obuke/predavanja za preduzetn. iz CG, HR i SLO.</p> <p>PKCG organizovala je okrugle stolove o NATO nabavkama I koji su njihovi potencijali za crnogorsku privredu (19.06.2023 i 24.07.2023), Nefinansijsko izvještavanje (Izvještaj o održivosti) – Šta propisuju Direktive i kakvi su izazovi primjene u Crnoj Gori, predavačica: prof. dr Ana Lalević Filipović (15.02.2023.), MRS 12-Tekući porez na dobit i odloženi porez na dobit –Zakon o porezu na dobit Crne Gore, pd prijava, predavačica: Milena Golubović (05.07.2023.), Analiza finansijskih izvještaja, predavačica: prof. dr Ana Lalević Filipović (12.10.2023.), Upravljanje finansijama unutar firme i kreditni proces kod banke, predavač: Aleksandar Vasilski (6-7.12.2023.)</p>	<p>Planirano 2,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 2,000€</p> <p>Donatori</p>		
---	--	---------------------------------------	--	--	---	--	--

				EBRD realizovao obuku na temu Going Digital – digitalni marketing za 20 polaznica			
<p>2.1.2.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Organizovati obuku za startovanje biznisa za žene iz ranjivih grupa (Romkinje, samohrane majke, žene s invaliditetom, žrtve nasilja itd.)</p>	<p>IO: Broj obuka; Broj žena polaznica obuka</p> <p>Početna vrijednost 2022: N/A</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Održana 1 obuka; Obuku prošlo 10 polaznica</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Održana 1 obuka; Obuku prošlo 10 polaznica</p>	<p>ZZZCG, MRSS, MERT</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Aktivnost nije realizovana</p>	<p>Planirano 1,625€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno €</p>		<p>Zavod za zapošljavanje nije organizovao obuku za startovanje biznisa za žene iz ranjivih grupa u 2023. godini, jer među izabranim korisnicama bespovratnih sredstava za samozapošljavanja nije bilo žena koje pripadaju ranjivoj grupi.</p>

Operativni cilj 2.2		Unaprijediti raspoloživost i dostupnost savjetodavnih usluga i programske podrške koja doprinosi razvoju preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica					
Indikator učinka		Početna vrijednost 2022	Prelazna vrijednost 2023 3,80			Ciljna vrijednost 2024	
<p>Efikasna implementacije politike kroz podignut nivo raspoloživosti i dostupnosti programske podrške koja doprinosi razvoju preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica</p> <p>SBA²</p> <p>pod-diimenzija 1.b: Žensko preduzetništvo</p> <p>(tematski blok: Implementacija)</p>		3,60				3,95	
Mjera 2.2.1 Jačati kapacitete pružaoca usluga u cilju razumijevanja specifičnih potreba i pružanja usluga preduzetnicama							
2.2.1.1	IO: Broj održanih događaja	EBRD, APŽ, UPCG	II kvartal 2023	EBRD je održala regionalnu konferenciju na temu "EBRD žene u biznisu" u junu 2023.g. za predstavnike bankarskog sektora i organizovala doijelu nagrada za	Planirano 2,000€		
Naziv aktivnosti			IV kvartal 2024		/	Utrošeno 3.500€	
Organizovati događaje namijene informisanju i edukaciji							

² Naziv indikatora u Strategiji koji se odnose na implementaciju principa SBA je preuzet iz pomenutog dokumenta.

<p>predstavnik/ca bankarskog sektora (komercijalne banke) o mogućnostima razvoja ženskog preduzetništva putem programa kreditiranja privrednih subjekata u vlasništvu žena</p>	<p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Održan 1 događaj na temu podrške bankarskog sektora preduzetništvu žena</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Održan 1 događaj</p>			<p>komercijalne banke na regionalnom nivou.</p> <p>EBRD je podržala organizaciju regionalne konferencije na temu „Žene od uticaja“.</p>	<p>Donatori</p>		
<p>2.2.1.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Organizovati obuke za aktere na lokalnom nivou za pružanje podrške ženskom preduzetništvu</p>	<p>IO: Broj obuka, broj polaznika/ca obuka</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p>	<p>MERT, lokalne samouprave, APŽ, pružaoci usluga podrške preduzetništvu žena (iskoristiti mrežu</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Razvijena mreža mentora u okviru projekta koji finansira japanska agencija JICA. Mrežu mentora čine predstavnici lokalnih samouprava, biznis inkubatora i institucija koje se bave podrškom preduzetništvu. (25 aktivnih mentora). Održane 4 radionice.</p>	<p>Planirano 1,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 1.000€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		

	<p>Ciljna vrijednost 2023: realizovana 1 obuka za pružaoce usluga na lokalnom nivou, 10 polaznika/ca</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: realizovana 1 obuka za pružaoce usluga na lokalnom nivou, 10 polaznika/ca</p>	mentora MERT-a)					
<p>2.2.1.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Organizovati obuke za aktere na nacionalnom i lokalnom nivou o potrebama žena iz ranjivih kategorija</p>	<p>IO: Broj obuka, broj polaznika/ca obuka</p> <p>Početna vrijednost 2022:/</p>	MERT, lokalne samouprave NVO mladih sa invaliditetom , APŽ, pružaooci usluga	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	Odrađene pripremne aktivnosti ali realizacija planirana za 2024.godinu	Planirano 1,000€ / Utrošeno € Nacionalni budžet		

(žene s invaliditetom, Romkinje, samohrane majke...) u oblasti preduzetništva	<p>Ciljna vrijednost 2023: Realizovana 1 obuka za pružaoce usluga na nacionalnom/ lokalnom nivou, 10 polaznika/ca</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Realizovana 1 obuka za pružaoce usluga na lokalnom nivou, 10 polaznika/ca</p>	podrške preduzetništva žena (iskoristiti mrežu mentora MERT-a)					
Mjera 2.2.2. Unaprijediti obuhvat i dostupnost usluga poslovnog savjetovanja, mentorstva i obuka shodno potrebama žena preduzetnica							
2.2.2.1 Naziv aktivnosti	IO: Broj korisnica usluga lokalne mreže	Lokalne samouprave, biznis centri, inkubatori, ženske	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	U toku 2023.godine 12 lokalnih samouprava je opredijelilo ukupno 358.500€ za razvoj ženskog preduzetništva. Svih 12 lokalnih samouprava su prije dodjele	/		

<p>Organizovati program savjetovanja za žene preduzetnice u okviru lokalne mreže preduzetničke infrastrukture - na teritoriji cijele CG</p> <p>(u prostorijama jedinica lokalnih samouprava, biznis centara, biznis inkubatora, ženskih poslovnih asocijacija, udruženja poslodavaca i dr.)</p>	<p>preduzetničke infrastrukture</p> <p>Početna vrijednost 2022: Na nivou Crne Gore 100 korisnica usluga</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Na nivou Crne Gore 110 korisnica</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Na nivou Crne Gore 120 korisnica</p>	<p>poslovne asocijacije, udruženja poslodavaca i/ili druge institucije i organizacije na lokalnom nivou</p>		<p>sredstava održale informativne i savjetodavne radionice za sve buduće korisnice</p>			
<p>2.2.2.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Organizovati program pružanja besplatne</p>	<p>IO: Broj korisnica usluga na nivou CG</p>	<p>MERT, Pravna klinika, APŽ</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Aktivnost nije realizovana.</p>	<p>Planirano 3,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno €</p>		<p>Aplicirano za projekat Pravne klinike, ali projekat nije odobren. Najavljena je mogućnost</p>

<p>pravne pomoći za žene preduzetnice (pravno savjetovanje, opšte pravne informacije, sastavljanje pisama i podnesaka i sl.) kroz rad Pravne klinike</p>	<p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 10 korisnica usluga Pravne klinike</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 15 korisnica usluga Pravne klinike</p>				<p>Donatori</p>		<p>nastavka projekta u IV kvartalu 2024.godine</p>
<p>2.2.2.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Realizovati programe poslovnog savjetovanja za žene preduzetnice i menadžerke</p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica i menadžerki – korisnica programa poslovnog savjetovanja</p> <p>Početna vrijednost 2022: 28 žena</p>	<p>APŽ, PKCG, UPCG, EBRD, IPER....</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>U okviru svog redovnog poslovanja, UPCG pruža usluge poslovnog savjetovanja za žene preduzetnice i menadžerke</p> <p>EBRD je realizovala ukupno 9 projekata poslovnog savjetovanja za žene preduzetnice u 2023. godini (65.830€)</p>	<p>Planirano 500€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 65.830€</p> <p>Donatori</p>		

	<p>preduzetnica i menadžerki – korisnica programa poslovnog savjetovanja.</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 30 žena preduzetnica i menadžerki – korisnica programa poslovnog savjetovanja</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 30 žena preduzetnica i menadžerki – korisnica programa poslovnog savjetovanja</p>						
<p>2.2.2.4</p> <p>Naziv aktivnosti</p>	<p>IO: Broj programa obuka</p>	<p>APŽ, EBRD, PKCG, UPCG,</p>	<p>II kvartal 2023</p>	<p>Planirani program obuka UPCG (10) realizovan je u online formatu, u periodu I-IV kvartal 2023</p>	<p>Planirano 15,000€</p>		

<p>Realizovati programe obuka za žene u biznisu (preduzetnice i menadžerke) na teme koje prate različite faze i oblasti poslovanja</p>	<p>(radionice, seminari); Broj polaznica obuka</p> <p>Početna vrijednost 2022: 15 programa obuka, 150 polaznica</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 15 programa obuka; Obuku prošlo 170 polaznica</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 15 programa obuka; Obuku prošlo 170 polaznica</p>		<p>IV kvartal 2024</p>	<p>(detaljnije: aktivnost 2.2.2.5)</p> <p>EBRD organizovao 1 obuku na temu Going Digital – digitalni marketing</p>	<p>/</p> <p>Utrošeno</p> <p>15,000€</p> <p>Donatori</p>		
--	--	--	------------------------	--	---	--	--

<p>2.2.2.5</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Unaprjeđenje online programa podrške (obuka) za žene preduzetnice i/ili žene iz posebnih kategorija (preduzetnice iz ruralnih područja, početnice u biznisu, žene u socijalnom preduzetništvu, žene u menadžmentu...)</p>	<p>IO: Broj online programa; Broj korisnica programa</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 2 online programa; 30 korisnica</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 2 online programa; 30 korisnica</p>	<p>UPCG, APŽ</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Na osnovu Sporazuma o saradnji koji su UPCG i HGK ŽK Otočac zaključile u decembru 2022.god, u periodu I-IV kvartal 2023. godine organizovana su online predavanja na teme iz oblasti preduzetništva. Predavanja su realizovana u okviru programa podrške za žene preduzetnice, kroz digitalnu platformu za učenje (Žene i točka Hub). Realizovano je ukupno 10 online obuka, uz učešće 134 polaznica/ka (od toga 8 muškaraca tj. 6%).</p> <p>PKCG kao podrška razvoju preduzetništva u 2023.godini je realizovala 19 okruglih stolova, 22 seminara, 4 konferencije, 8 radionica, 14 prezentacija i 5 obuka. Na ovim skupovima bilo je ukupno 3.304 učesnika od čega 1.836 su žene.</p>	<p>Planirano 500€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 500€</p> <p>Donatori</p>		
<p>2.2.2.6</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Realizovati shemu institucionalne podrške – <i>Programska linija za</i></p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica korisnica mentoring usluga</p>	<p>MERT</p>	<p>I kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Kroz Programsku liniju za pružanje mentoring usluga, podržano 31 MMSP u vlasništvu žena</p>	<p>Planirano 15,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 15,000€</p>		

<p><i>pružanje mentoring usluga</i></p>	<p>Početna vrijednost 2022: Podržano 9 MMSP u vlasništvu žena</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: podržano minimum 5 MMSP u vlasništvu žena</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: podržano minimum 5 MMSP u vlasništvu žena</p>				<p>Nacionalni budžet</p>		
<p>2.2.2.7</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Razvoj mreže mentorki (uspješne žene u biznisu) i njihovo povezivanje sa ženama preduzetnicama</p>	<p>IO: Broj žena mentorki; Broj preduzetnica koje su dobile mentorsku podršku</p>	<p>APŽ, UŽP, PKCG, UPCG, IPER...</p>	<p>II kvartal 2023 IV kvartal 2024</p>	<p>Postojeća mreža mentorki UPCG nastavila je saradnju sa jednim brojem preduzetnica - ranijih korisnica ove vrste podrške, a zabilježena su i nova povezivanja sa preduzetnicama. UPCG nije širila mrežu mentorki (5).</p>	<p>/</p>		

(uključujući žene sa sjevera i žene iz osjetljivih kategorija)	<p>Početna vrijednost 2022: 10 mentorki povezano sa 15 žena preduzetnica</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 10 mentorki povezano sa 10 preduzetnica</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 10 mentorki povezano sa 10 preduzetnica</p>						
Mjera 2.2.3. Razviti specifične sheme podrške razvoja inovativnosti za preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica							
<p>2.2.3.1</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Povećati učešće žena preduzetnica u</p>	<p>IO: Broj MMSP u vlasništvu žena koje su dobile podršku kroz programske</p>	MERT	<p>I kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Kroz Programsku liniju za nabavku opremu velike vrijednosti</p> <p>podržano 7 MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola u iznosu od 254,814.83€ (ukupno podržano 33 MMSP u iznosu</p>	<p>Planirano 1,000,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno</p>		

<p>programima institucionalne podrške namijenjih za kupovinu opreme (<i>Programska linija za nabavku opremu velike vrijednosti</i>)</p> <p>i</p> <p><i>Programska linija za podršku malih ulaganja</i>)</p>	<p>linije za nabavku opreme</p> <p>Početna vrijednost 2022: Podržano 77 MMSP u vlasništvu žena, u iznosu od 587,154.25€</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Minimum 50 podržanih MMSP u vlasništvu žena</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Minimum 50 podržanih MMSP u vlasništvu žena</p>			<p>994,478.48€), dok je kroz programsku liniju za podršku malih ulaganja podržano 71 MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola u iznosu od 314,849.40€ (ukupno podržano 174 MMSP u iznosu od 794,130.59€)</p>	<p>569,664.23€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		
---	--	--	--	--	---	--	--

<p>2.2.3.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Realizovati shemu podrške kroz <i>Programsku liniju vaučeri za žene i mlade</i>, uz obezbjeđenje nefinansijske i finansijske podrške</p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica koje su dobile podršku</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Podržano minimum 10 MMSP u vlasništvu žena</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Podržano minimum 15 MMSP u vlasništvu žena</p>	<p>MERT</p>	<p>I kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Kroz Programsku liniju vaučeri za žene i mlade podržano 30 MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola u iznosu od 90.842,49€ (ukupno podržano 42 MMSP u iznosu od 153,384.5€)</p>	<p>Planirano 150,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 90.842,49€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		
<p>2.2.3.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica – korisnica shema podrške</p>	<p>MERT</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Ugovoreno je ukupno 9 projekata, od kojih 7 sprovodi MSP u vlasništvu žena.</p>	<p>Planirano 50,000€</p> <p>/</p>		

<p>Realizovati IPA grant shemu za unapređenje konkurentnosti ženskog preduzetništva - "Unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz podršku ženskom preduzetništvu i preduzetništvu mladih"</p>	<p>za unapređenje konkurentnosti</p> <p>Početna vrijednost 2022: Raspisan Javni poziv za dostavljanje sažetka projekta</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: U okviru grant šeme odobreno min 15 projektnih aplikacija</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Kroz grant šemu realizovani projekti započeti tokom 2023</p>			<p>Ukupan budžet svih projekata je 296,599.60 eura, od čega je za žene u biznisu opredijeljeno 260,779.6 eura.</p>	<p>Utrošeno 260,779.60€ IPA</p>		
---	--	--	--	--	---	--	--

<p>2.2.3.4</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Povećati učešće žena preduzetnica u programima institucionalne podrške namijenjene izvozno orjentisanim MMSP – <i>Programska linija za podršku internacionalizaciji</i></p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica – korisnica programa podrške internacionalizaciji</p> <p>Početna vrijednost 2022: 1 MMSP u vlasništvu žena dobilo podršku kroz <i>Programsku liniju za podršku internacionalizaciji</i></p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 5 podržanih MMSP u vlasništvu žena</p>	<p>MERT</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Kroz Programsku liniju za podršku internacionalizaciji podržano 4 MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola u iznosu od 25,287.70€</p> <p>(ukupno podržano 12 MMSP u iznosu od 86,889.17€)</p>	<p>Planirano 50,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 25,287.70€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		
--	--	-------------	---	--	---	--	--

	Ciljna vrijednost 2024: 5 podržanih MMSP u vlasništvu žena						
2.2.3.5 Naziv aktivnosti Realizovati programe iz oblasti STEM preduzetništva za mlade ženem uz mogućnost pružanja mentorstva i finansijske podršku	IO: Broj mladih žena - učesnica programa obuke i mentorstva; Broj žena kojima je dodijeljena finansijska podrška za najbolje STEM biznis ideje Početna vrijednost 2022: Projekat „Žene preduzetnice u nauci“ počeo je u oktobru 2022. godine, a sprovodi ga Fondacija PRONA	PRONA	I kvartal 2023 III kvartal 2023	U okviru projekta "Žene preduzetnice u nauci", koji realizuje Fondacija za promovisanje nauke PRONA, trideset djevojaka i žena iz 11 crnogorskih opština (Podgorica, Andrijevića, Ulcinj, Bar, Berane, Cetinje, Kolašin, Mojkovac, Bijelo Polje, Rožaje, Žabljak), starosti od 18 do 35 godina, bilo je u prilici da tokom Trodnevne obuke (16.-18. mart) razviju sopstvene STEM prduzetničke ideje. Projekat je podržan od strane U.S. Embassy Podgorica . Obuka je omogućila polaznicama da steknu nova znanja i kompetencije iz sfere STEM preduzetništva. Polaznicama obuke je obezbijeđena tromjesečna mentorska podrška koja će im pomoći u daljem razvijanju preduzetničkih ideja i pripremiti ih za finalno takmičenje „Elevator Pitch“. Najbolje 3 STEM biznis ideje su finansijski podržane.	Planirano 30,000€ / Utrošeno 30,000 € Donatori		

	<p>Ciljna vrijednost 2023: 30 mladih žena učestvovalo u programu obuke i mentorstva; 3 mlade žene dobile finansijsku podršku za najbolje STEM biznis ideje</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: /</p>						
--	---	--	--	--	--	--	--

Mjera 2.2.4 Podsticati žene preduzetnice na uvođenje on line promocije i trgovine i digitalnu transformaciju procesa poslovanja, i podržati žensko preduzetništvo u ključnim oblastima (IT, zelena ekonomija, kreativne industrije...)

<p>2.2.4.1</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Organizovati podršku za unapređenje</p>	<p>IO: Broj žena u biznisu - korisnica podrške u oblasti digitalne transformacije</p>	<p>MERT, EBRD, poslovna udruženja, IPC Tehnopolis, Naučno-</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>EBRD je sprovedena obuku na temu Going Digital – digitalni marketing za 20 žena preduzetnica</p>	<p>Planirano 2,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno</p>		
--	--	--	---	---	--	--	--

<p>digitalne pismenosti žena u biznisu (preduzetnica i menadžerki) i/ili podizanje kapaciteta njihovih preduzeća u oblasti digitalizacije poslovanja i poslovnih procesa (organizacioni procesi, upravljanje ljudskim resursima, online promocija i trgovina...)</p>	<p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 20 žena preduzetnica i menadžerki dobilo podršku</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 20 žena preduzetnica i menadžerki dobilo podršku</p>	<p>tehnološki park, Univerziteti, poslovne asocijacije /udruženja</p>			<p>12,200€</p> <p>Donatori</p>		
<p>2.2.4.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Povećati učešće žena preduzetnica u programima institucionalne podrške – <i>Programska linija za podršku digitalizaciji</i></p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica korisnica programa podrške za razvoj digitalizacije i inovativnosti</p> <p>Početna vrijednost 2022: 19 MMSP u vlasništvu žena su dobile podršku kroz</p>	<p>MERT</p>	<p>I kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Kroz Programsku liniju za podršku digitalizaciji podržano 17 MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola u iznosu od 86,705.72€ (ukupno podržano 32 MMSP u iznosu od 191,340.01€)</p>	<p>Planirano 80,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 86,705.72€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		

	<p><i>Programsku liniju za unapređenje digitalizacije</i></p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Minimum 15 podržanih MMSP u vlasništvu žena</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Minimum 15 podržanih MMSP u vlasništvu žena</p>						
<p>2.2.4.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Organizovati podršku za razvoj proizvoda/usluga i podizanje kapaciteta preduzeća u vlasništvu žena u oblasti kreativnih industrija</p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica - korisnica podrške</p> <p>Početna vrijednost 2022: Realizovana radionica za 20 polaznica</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 20 žena preduzetnica u oblasti kreativnih industrija dobile</p>	<p>Ministarstvo kulture i medija, ženske poslovne asocijacije, privredna udruženja. ..</p>	<p>IV kvartal 2023</p> <p>IV Kvartal 2024</p>	<p>Ministarstvo kulture i medija organizuje je prvu Nacionalnu konferenciju o kreativnosti, u saradnji sa Ministarstvom nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstvom ekonomije i razvoja turizma, a uz podršku UNDP-a u okviru projekta “Kreativna Crna Gora – ekonomska valorizacija i kreativne industrije”, sa ciljem da informise preduzetnice i ostalu javnost da će se u daljem periodu aktivno raditi na valorizaciji sektora kreativnih industrija, kako bi se svim kreativcima obezbijedio održiv insitucionalni okvir djelovanja kroz</p>	<p>Planirano 3,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 3.000€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		

	<p>podršku (obuke, i dr.)</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 20 žena preduzetnica u oblasti kreativnih industrija dobile podršku (obuke, i dr.)</p>			<p>administrativno jačanje, uključivanjem lokalne zajednice, umrežavanjem i integracijom kulturnih i kreativnih industrija u sve aktivnosti društva.</p>			
<p>2.2.4.4</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Podrška razvoju ženskog biznisa, kroz konkurs za sufinansiranje projekata i programa od značaja za podsticaj i razvoj kreativnih industrija</p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica - korisnica podrške</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: podržani projekti 5 žena preduzetnica, po osnovu dostavljenih prijava na javnom konkursu</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: podržani projekti 5 žena preduzetnica, po osnovu</p>	<p>Ministarstvo kulture i medija</p>	<p>III kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Ministarstvo kulture i medija je kroz Javni poziv za za sufinansiranje projekata/programa u oblasti kulture i umjetnosti pod nazivom „Kultura mladih - kultura budućnosti“ odobrilo 21 projekat preduzećima u vlasništvu osoba ženskog pola u ukupnom iznosu od 136,936€. (Ukupno odobreno 28 prijekata u ukupnom iznosu od 199.971.00 €</p>	<p>Planirano 50,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 136,936€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		

	dostavljenih prijava na javnom konkursu						
2.2.4.5 Naziv aktivnosti Realizovati shemu institucionalne podrške – <i>Programska linija za podršku zanatstvu</i>	IO: Broj žena preduzetnica koje su dobile podršku Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: Podržano minimum 10 MMSP u vlasništvu žena Ciljna vrijednost 2024: Podržano minimum 15 MMSP u vlasništvu žena	MERT	I kvartal 2023 IV kvartal 2024	Kroz Program za razvoj i promociju zanatstva podržano 5 aplikacija MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola u iznosu od 31.590,05€ (Ukupno 156.881,30 €/24 aplikacije)	Planirano 50,000€ / Utrošeno 31.590,05€ Nacionalni budžet		
2.2.4.6 Naziv aktivnosti	IO: Broj žena preduzetnica koje su dobile podršku	MERT	I kvartal 2023	Kroz Programsku liniju za podsticaj cirkularne ekonomije podržano 1 MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola u iznosu od	Planirano 50,000€		

<p>Povećati učešće žena preduzetnica u programima institucionalne podrške koji podstiču zelenu ekonomiju— <i>Programska linija za podsticaj cirkularne ekonomije</i></p>	<p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Podržano minimum 1 MMSP u vlasništvu žena</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Podržano minimum 1 MMSP u vlasništvu žena</p>		<p>IV kvartal 2024</p>	<p>10,000.00 €. (Ukupno podržano 4 MMSP u iznosu od 32,613.01€ €).</p>	<p>/</p> <p>Utrošeno 10,000€ Nacionalni budžet</p>		
<p>STRATEŠKI CILJ 3.</p>		<p>ZAGOVARANJE INTERESA I POZICIONIRANOST ŽENA PREDUZETNICA</p>					
<p>Operativni cilj 3.1</p>		<p>Jačanje ženskog preduzetništva kroz savremene forme poslovnog povezivanja i lakši pristup novim tržištima</p>					
<p>Indikator učinka</p> <p>Povećano povezivanje i udruživanje žena preduzetnica kroz članstvo u poslovnim mrežama</p> <p>Broj žena preduzetnica uključenih u poslovne mreže (poslovne asocijacije žena, klasteri)</p>			<p>Početna vrijednost 2022</p> <p>300</p>	<p>Prelazna vrijednost 2023</p> <p>320</p>	<p>Ciljna vrijednost 2024</p> <p>330</p>		

Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 3.	Indikator rezultata za period 2023-2024. godine	Nadležne institucije	Datum početka Planirani datum završetka aktivnosti	Stepen realizacije	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
Mjera 3.1.1 Obezbjediti sveobuhvatnu programsku podršku za uključivanje žena preduzetnica u specifične forme poslovne organizovanosti (klasteri, lanci dobavljača, socijalno preduzetništvo itd...)							
3.1.1.1 Naziv aktivnosti Obezbjediti savjetodavnu i/ili finansijsku podršku ženama preduzeticama u oblasti razvoja klastera, lanaca dobavljača i drugih formi poslovne umreženosti	IO: Broj preduzetnica koje učestvuju u specifičnim programima podrške umrežavanja Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: 15 preduzetnica Ciljna vrijednost 2024: 20	MERT	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	Nije realizovana aktivnost	Planirano 1,000€ / Utrošeno 0€ Donatori		

<p>3.1.1.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Promocija dobrog brenda kao modela podrške ženama preduzetnicama uključenim u lance dobavljača (<i>suppliers</i>)</p>	<p>IO: Razvijena i primijenjena marketing strategija za dobar brend</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Promovisan 1 dobar brend</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Promovisana 2 dobra brenda</p>	<p>MERT, PKCG</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>U PKCG časopisu Glasnik su promovisane sledeće kompanije na čijem vlasništvu su žene: HEC fakultet, hotel Residence Budva, Alicorn, Podgorica, etno selo Montegoat, Merkator International, star up Flourish. Garni hotel "Zvezdana Dolina", itd.</p>	<p>Planirano 1,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 1.000€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		
<p>3.1.1.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Ekonomsko osnaživanje žena putem razvoja postojećeg ili formiranja novog biznis hub-a/ inkubatora za žene preduzetnice</p>	<p>IO: Osnovan biznis hub/inkubator za žene preduzetnice</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: /</p>	<p>MERT, Poslovna udruženja, biznis inkubatori, IPC Tehnopolis, Tehnološki park...</p>	<p>I kvartal 2024</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Planirano za 2024. godinu</p>	<p>/</p>		

	Ciljna vrijednost 2024: 1 hub/inkubator za žene preduzetnice						
3.1.1.4 Naziv aktivnosti Obezbijediti podršku za veću zaposlenost/samozaposlenost žena (s naglaskom na žene iz osjetljivih kategorija) putem savjetovanja i dr. modela podrške	IO: Broj žena iz osjetljivih kategorija - korisnica podrške za samozapošljavanje Početna vrijednost 2022:/ Krajem godine raspisan javni poziv kroz IPA Podrška u okviru IPA AD 2020 „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu zapošljavanja i socijalna inkluzija“ Ciljna vrijednost 2023: 5 žena iz osjetljivih kategorija	MRSS	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	U okviru poziva za dodjelu bespovratnih sredstava (grant šeme) „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetnuštvu ” dodijeljena su 24 grant ugovora. Isti su potpisani u drugoj polovini avgusta 2023. godine, a većina je započela implementaciju u septembru/oktobru 2023. godine Od tog broja, 7 ugovora pokriva aktivnosti podrške mjerama zapošljavanja ranjivih kategorija (korisnika materijalnog obezbjeđenja, žena, OSI, dugoročno nezaposlenih itd.) koje su kreirali i sprovode na lokalnom nivou Lokalna partnerstva za zapošljavanje. Opredjeljena sredstva za ovaj Lot (Lot 2) u okviru Poziva su 756.329,17 EUR)	Planirano 150,000€ / Utrošeno 756.329,17 € IPA		

	Ciljna vrijednost 2024: 5 žena iz osjetljivih kategorija						
Mjera 3.1.2 Jačati proces poslovnog umrežavanja i udruživanja žena preduzetnica i unapređivati razvoj institucionalnih kapaciteta udruženja							
3.1.2.1 Naziv aktivnosti Organizovati nacionalne događaje (konferencije, festivali, okrugli stolovi, sajmovi, B2B...) i partnerstvo u organizaciji i/ili učešće u međunarodnim događajima za žene u biznisu i menadžmentu	IO: Broj nacionalnih događaja; Broj međunarodnih događaja Početna vrijednost 2022: 2 nacionalna i 2 međunarodna događaja Ciljna vrijednost 2023: 1 nacionalni, 1 međunarodni događaj Ciljna vrijednost 2024: 2 nacionalna, 1 međunarodni događaj	MERT, PKCG, UPCG, APŽ, UPŽ...	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	<u>UPCG Nacionalni nivo:</u> Predstavnica UPCG bila je učesnica panel diskusije o podršci razvoju MMSP i ženskom preduzetništvu koja je održana 30. maja, u okviru Nacionalne konferencije o razvoju MMSP u Crnoj Gori (kroz projekat "Norveška za vas - Crna Gora"). Takođe, predstavnica UPCG bila je panelistkinja Regionalne radionice za razmjenu iskustva o aktivaciji žena sa porodičnim obavezama i ravnoteži poslovnog i privatnog života, koju je ILO organizovala 12. juna u Podgorici, kao i učesnica panela "Značaj ujedinjavanja i umrežavanja" koji je 9. juna održan u sklopu dvodnevne konferencije "Beauty Business Montenegro" u PG. <u>UPCG Međunarodni nivo:</u> UPCG je bila poslovni partner 8.	Planirano 5,000€ / Utrošeno 5,000€ Donatori 3,000€ Privatni sektor 2,000€		

				<p>Međunarodne konferencije o ženama u biznisu “Žene i točka”, koja je održana 1. decembra u Otočcu, Hrvatska, u organizaciji HGK ŽK Otočac. Tom prilikom, predstavnica UPCG je kao uvodničarka konferencije nastupila u dijelu pod nazivom “ONE Talk”. Takođe, predstavnica UPCG je bila jedna od četiri glavne uvodničarke Međunarodnog foruma poslovnih žena koji je održan 9. decembra, pod nazivom “Uloga žena liderica, poduzetnica i menadžerica u razvoju ekonomije”, u okviru 3. Svjetskog kongresa preduzetnika (SKP) u Dubrovniku, Hrvatska. Konačno, na ILO Konferenciji na visokom nivou (o putevima za postizanje rodne ravnopravnosti u svijetu rada), koja je održana 23. maja u Taškentu, u Uzbekistanu, predstavnica UPCG održala je izlaganje na temu „Promocija žena u biznisu i menadžmentu“.</p> <p>PKCG kao podrška razvoju preduzetništva u 2023.godini je realizovala 19 okruglih stolova, 22 seminara, 4 konferencije, 8 radionica, 14 prezentacija i 5 obuka.</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--

				Tokom oktobra 2023.godin, PKCG bila je domaćin 13. Kongresa ženskog preduzetništva koji se organizuje u saradnji sa Forumom Jadransko-jonskih privrednih komora.			
<p>3.1.2.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Povećati učešće žena preduzetnica u poslovnim susretima organizovanim u okviru međukomorske saradnje (Jadransko-jonski forum, Zapadno – balkanski forum.....)</p>	<p>IO: Broj žena preduzetnica - učesnica poslovnih susreta</p> <p>Početna vrijednost 2022: Održane 2 konferencije, učestvovalo 5 učesnica</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 10 žena preduzetnica</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 15 žena preduzetnica</p>	PKCG	IV kvartal 2023 IV kvartal 2024	<p>Privredna komora Crna Gore u saradnji sa Privrednom komorom Srbije organizovala je 9. juna u Beogradu konferenciju “Osnaživanje saradnje ženskog preduzetništva u Srbiji i Crnoj Gori”. Događaj se organizovao kao aktivnost međunarodnog projekta Evropska mreža preduzetništva.</p> <p>APŽ: Učešće u realizaciji tri međunarodna projekta u okviru Balkan Women Coalition</p>	<p>Planirano 1,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 1,000€</p> <p>Donatori 500€</p> <p>Privatni sektor 500€</p>		

<p>3.1.2.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Jačati kapacitete ženskih poslovnih asocijacija putem savjetodavne pomoći, edukacije i mentorstva - posebno za rad asocijacija u malim zajednicama i sa osjetljivim grupama žena</p>	<p>IO: Program jačanja kapaciteta ženskih poslovnih asocijacija</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Uspostavljen program jačanja kapaciteta; Realizovane aktivnosti podrške/ jačanja ženskih poslovnih asocijacija</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Realizovane aktivnosti podrške/ jačanja ženskih poslovnih asocijacija</p>	<p>APŽ, UPŽ, UNDP, EBRD</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>U okviru Balkan Women Coalition, predstavnice APŽ su učestvovala na više radionica, sa ciljem unaprjeđenja sopstvenih kapaciteta za rad sa osjetljivim grupama. Većina radionica održana u on line formatu</p>	<p>Planirano 1,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 1,000€</p> <p>Donatori</p>		
<p>Mjera 3.1.3 Razviti program podrške razvoja izvozno orijentisanih preduzetnica i olakšati im pristup novim tržištima i internacionalizaciji poslovanja</p>							

<p>3.1.3.1</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Podrška poslovanju izvozno orjentisanih biznisa u vlasništvu žena</p>	<p>IO: Broj preduzetnica koje su podržane u nastupu na izvoznim tržištima</p> <p>Početna vrijednost 2022: 1 MMSP u vlasništvu žena dobilo podršku</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 5 MMSP u vlasništvu žena dobilo podršku</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: 5 MMSP u vlasništvu žena dobilo podršku</p>	<p>MERT</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>U cilju evaluacije Programske linije za podršku internacionalizaciji za 2022. godinu, izrađen je upitnik i sprovedeno anketno istraživanje o potrebama izvoznika i preduzeća koja se pripremaju za izvoz (izvozno orjentisanih preduzeća), koji pored potreba za daljom podrškom sadrži i podatke koji bi bili osnova za formiranje baze izvozno orjentisanih preduzeća. U okviru Programske linije za podršku internacionalizaciji podržano 4 MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola.</p>	<p>Planirano 10,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 10,000€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		
<p>3.1.3.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Podrška poslovanju izvozno orjentisanih biznisa kroz</p>	<p>IO: Broj preduzetnica koje su podržane prilikom istraživanja tržišta</p>	<p>MERT</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Održane tri radionice za MMSP i focus grupe u cilju inoviranja programa za Podršku poslovanju izvozno orjentisanih biznisa</p>	<p>Planirano 10,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 10,000€</p>		

<p>Istraživanje međunarodnog tržišta za plasman proizvoda/usluga.</p>	<p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: podržano 5 preduzetnica</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: podržano 5 preduzetnica</p>				<p>Nacionalni budžet</p>		
<p>3.1.3.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Realizovati obuku o procjeni izvozne spremnosti žena preduzetnica</p>	<p>IO: Broj preduzetnica koje su prošle obuku o procjeni izvozne spremnosti</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: 5 preduzetnica prošle obuku</p>	<p>MERT</p>	<p>III kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Odrađene pripremne aktivnosti ali realizacija planirana za 2024.godinu</p>	<p>Planirano 5,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 0€</p> <p>Donatori</p>		

	Ciljna vrijednost 2024: 5 preduzetnica prošle obuku						
3.1.3.4 Naziv aktivnosti Organizovati specijalizovane obuke o nastupu na ino tržištu i internacionalizaciji poslovanja za žene preduzetnice	IO: Broj održanih obuka Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: podržano 5 preduzetnica Ciljna vrijednost 2024: podržano 5 preduzetnica	MERT	III kvartal 2023 IV kvartal 2024	Odrađene pripremne aktivnosti ali realizacija planirana za 2024.godinu	Planirano 5,000€ / Utrošeno 0€ Donatori		
Operativni cilj 3.2		Promovisanje i podsticanje efikasne implementacije politike ženskog preduzetništva					
Indikator učinka Obezbjeđivanje funkcionalne implementacije politike ženskog preduzetništva	Početna vrijednost 2022 3,10	Prelazna vrijednost 2023 3,50		Ciljna vrijednost 2024 3,75			

SBA ³ pod-diimenzija 1.b: Žensko preduzetništvo (tematski blok: Monitoring i evaluacija)						
Mjera 3.2.1 Jačati i promovisati partnerstvo udruženja žena preduzetnica sa javnim sektorom i akademskom zajednicom u podsticanju razvoja ženskog preduzetništva						
3.2.1.1 Naziv aktivnosti Unaprijediti saradnju i partnerstvo ženskih poslovnih asocijacija sa javnim sektorom i/ili akademskom zajednicom u okviru programa istraživanja i razvojnih projekata	IO: Broj zajedničkih događaja (sastanci, konferencije...) Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: Održan minimum 1 sastanak (postignut dogovor o saradnji) Ciljna vrijednost 2024: Održan minimum 1	MERT, APŽ, UŽP, Univerzitet CG, Univerzitet Donja Gorica, Univerzitet Mediteran ...	III kvartal 2023 IV kvartal 2024	APŽ održala više od 10 online i 3 sastanka sa prekograničnim partnerskim organizacijama sa ciljem razvijanja novih prekograničnih projekata	/	

³ Naziv indikatora u Strategiji koji se odnose na implementaciju principa SBA je preuzet iz pomenutog dokumenta.

	sastanak i realizovana minimum 1 zajednička aktivnost						
<p>3.2.1.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Promovisati šeme podrške za razvoj MMSP u vlasništvu žena – na teritoriji lokalnih samouprava</p>	<p>IO: Broj organizovanih aktivnosti promocije shema podrške</p> <p>Početna vrijednost 2022: Organizovana 3 događaja</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Organizovano minimum 5 događaja</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Organizovano</p>	<p>MERT, opštine, ženske poslovne asocijacije , poslodavačka udruženja. ..</p>	<p>II kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>Predstavljen Program za unaprjeđenje konkurentnosti privrede u 5 lokalnih samouprava. Posebno promovisani specifični kriterijumi za podršku MMSP u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola</p>	<p>Planirano 500€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 500€</p> <p>Nacionalni budžet</p>		

	minimum 5 događaja						
3.2.1.3 Naziv aktivnosti Promovisati saradnju javnog i privatnog sektora u oblasti ekonomskog osnaživanja žena i razvoja ženskog preduzetništva, kroz aktivnosti Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine CG (ORR)	IO: Broj događaja ORR na temu ekonomskog osnaživanja žena i razvoja ženskog preduzetništva Početna vrijednost 2022: Održana 3 događaja Ciljna vrijednost 2023: Održana minimum 3 događaja Ciljna vrijednost 2024: Održana minimum 3 događaja	ORR Skupštine CG MERT, APŽ, UPCG, PKCG...	I kvartal 2023 IV kvartal 2024	Predstavnica UPCG bila je učesnica panela koji je održan 7. marta, u okviru okruglog stola „Na ravne časti - ravnoteža između privatnog i poslovnog života“. Događaj su organizovali Skupština Crne Gore i NVO Centar za ženska prava, u susret Međunarodnom danu žena. 27.Juna 2023. Godine, Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Božena Jelušić učestovala je na prezentaciji ekonomskog memoranduma za Crnu Goru (Country Economic Memorandum - CEM). Ekonomski memorandum je ključna dijagnostička analiza rasta Svjetske banke koja pruža sveobuhvatnu analizu ekonomskog razvoja, perspektiva i političke agende jedne zemlje. Memorandum identifikuje potrebne reforme za ključne ekonomske sektore. CEM za Crnu Goru pod nazivom „Ka održivoj strategiji rasta“, pripremljen je u bliskoj koordinaciji sa Vladom i	/		

				ostalim relevantnim sudionicima, a nudi preporuke za postizanje održivog i otpornog ekonomskog rasta u Crnoj Gori, povećanje produktivnosti i stvaranje visokokvalitetnih radnih mjesta.			
Mjera 3.2.2 Obezbjediti organizovanu i permanentnu promociju i omogućiti veću vidljivost uspješnih žena u biznisu – preduzetnica i menadžerki (nacionalni dan žena preduzetnica, konferencije, okrugli stolovi, sajmovi, dodjela nagrada za preduzetnice i menadžerke...)							
3.2.2.1	IO: Broj i vrsta zajedničkih aktivnosti	MERT, MPLJMP, ženske poslovne asocijacije, poslodavica udruženja	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	Potpisan sporazum o saradnji sa Asocijacijom poslovnih žena Crne Gore sa ciljem promocije uloge i značaja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori UPCG i APŽ su učestvovala na 8. Međunarodnoj konferenciji o ženama u biznisu koja je 1. decembra održana u Otočcu, u Hrvatskoj.	Planirano 2,000€ / Utrošeno 2,000€ Donatori 1,000€ Privatni sektor 1,000€		
Naziv aktivnosti	Početna vrijednost 2022: Kontinuirani medijski nastupi, partnerstvo u 3 događaja						
Razvijati institucionalnu podršku/partnerstvo u aktivnostima <u>promocije uloge i značaja ženskog preduzetništva</u> (partnerstvo u organizaciji događaja, sprovođenju promotivnih kampanja, medijskim nastupima i sl.)	Ciljna vrijednost 2023: Partnerstvo u 2 događaja Ciljna vrijednost 2024: Partnerstvo						

	u 2 događaja i 1 kampanji						
3.2.2.2 Naziv aktivnosti Organizovati medijske nastupe i događaje/kampanje namijenjene <u>povećanju vidljivosti uspješnih žena u biznisu</u> (preduzetnice, menadžerke...)	IO: Broj događaja koji se organizuju u cilju promocije uspješnih preduzetnica/ menadžerki Početna vrijednost 2022: Realizovana 2 događaja Ciljna vrijednost 2023: Održana 2 događaja; Promocija 10 uspješnih žena u biznisu Ciljna vrijednost 2024: Održana 2 događaja; Promocija 15 uspješnih žena u biznisu	MERT, PKCG, APŽ, UPŽ, UPCG, UNDP...	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	U cilju povećanja vidljivosti uspješnih žena u biznisu, UPCG je za određene medijske nastupe, u kojima se obrađuju stručne i teme od interesa za CG privredu, kao svoje predstavnice delegirala upravo žene preduzetnice – članice UPCG. Uz to, uspješne poslovne žene bile su predavačice u online programu edukacije “Žene i točka Hub” PKCG tokom 2023.godine je realizovala kampanju “Snaga je u svima nama””, posvećenu jačanju domaće privrede kao i da motiviše buduće liderke i lidere da se odvaže na preduzetničke korake. Kroz ovu kampanju afirmišemo značaj i potencijal snažne sinergije među privrednicima, jer zajednički rad i razmjena znanja omogućavaju bolje razumijevanje izazova i prilika sa kojima se suočavaju.	Planirano 2,000€ / Utrošeno 2,000€ Donatori 1,000€ Privatni sektor 1,000€		U cilju povećanja vidljivosti uspješnih žena u biznisu, UPCG je za određene medijske nastupe, u kojima se obrađuju stručne i teme od interesa za CG privredu, kao svoje predstavnice delegirala upravo žene preduzetnice – članice UPCG. Uz to, uspješne poslovne žene bile su predavačice u online programu edukacije “Žene i točka Hub”

<p>3.2.2.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Dodjela godišnjih nagrada za najuspješnije žene menadžerke u CG</p>	<p>IO: Kategorije nagrada; Broj nagrada</p> <p>Početna vrijednost 2022: UPCG je dodijelila 10 nagrada „NAJ menadžerke u CG“, u 4 kategorije (javni sektor, privreda, civilni sektor, mediji)</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Dodijeljeno 10 nagrada, u 4 kategorije</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Dodijeljeno 10 nagrada, u 4 kategorije</p>	<p>UPCG</p>	<p>IV kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>UPCG je u IV kvartalu realizovala sve aktivnosti planirane u okviru izbora „NAJ menadžerki u Crnoj Gori“ za 2023. god (raspisan javni konkurs, promocija u medijima, na sajtu i društvenim mrežama UPCG, prijem i obrada aplikacija, komunikacija sa kandidatkinjama za nagrade...). Tom prilikom je određeno da će svečani događaj – ceremonija dodjele nagrada UPCG za 2023. god. biti održan u martu 2024.</p>	<p>Planirano 7,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 7,000€</p> <p>Donatori 4,000€</p> <p>Privatni sektor 3,000€</p>		

<p>3.2.2.4</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Dodjela godišnjih nagrada za najuspješnije žene preduzetnice u CG</p>	<p>IO: Kategorije nagrada; Broj nagrada</p> <p>Početa vrijednost 2022: Udruženje preduzetnica dodijelilo 10 nagrada najboljim (u 7 kategorija). Nagrade Top Women Business Montenegro 2022 dodijeljene su vlasnicama 3 MMSP (najuspješnija po poslovnim prihodima). PKCG dodijelila godišnju nagradu za najbolju preduzetnicu</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Dodijeljene nagrade u nekoliko kategorija</p>	<p>UPŽ, APŽ, PKCG, poslovna udruženja ...</p>	<p>III kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2024</p>	<p>PKCG nagradu za najuspješnu preduzetnicu dodijelila direktorici kompanije Osmi Red d.o.o. Angelini Vuković. Takođe PKCG je dodijelila nagradu za inovacije direktoricama start up kompanije Flourish Jasni Pejović i Valentini Radulović.</p>	<p>Planirano 7,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 7,000€</p> <p>Donatori</p>		
--	---	---	--	--	---	--	--

	Ciljna vrijednost 2024: Dodijeljene nagrade u nekoliko kategorija						
Mjera 3.2.3 Razmjenjivati primjere dobre prakse i uspostaviti integrisanu web platformu ženskog preduzetništva							
3.2.3.1 Naziv aktivnosti Promovisati primjere dobre prakse žena u biznisu u štampanim i elektronskim medijima (<i>Glasnik</i> PKCG, portal Udruženja preduzetnica CG...)	IO: Broj objavljenih intervjua sa ženama u biznisu u <i>Glasniku</i> Početna vrijednost 2022: Objavljeno 10 intervjua u Glasniku sa ženama preduzeticama Ciljna vrijednost 2023: Objavljeno 10 intervjua	PKCG, UŽP, APŽ i ostala poslovna zajednica	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	Medijska promocija uloge i značaja ženskog preduzetništva i menadžmenta, kao i uspješnih poslovnih žena, je redovna aktivnost koju UPCG realizuje u kontinuitetu. PKCG je tokom 2023.godine, objavila 9 Glasnika (dva puta dvobroj) u kojem se nalaze intervjui sa 16 preduzeticama. Takođe u okviru kampanje "Snaga je u svima nama" realizovane su 3 podcast emisije sa preduzeticama.	Planirano 2,000€ / Utrošeno 2,000€ Privatni sektor		

	Ciljna vrijednost 2024: Objavljeno 15 intervjua						
3.2.3.2 Naziv aktivnosti Unaprijediti nacionalni web portal za žene u biznisu (www.zenskibiznis.me) u smislu dostupnosti i aktuelnosti sadržaja (raspisani konkursi, najave obuka i konferencija, propisi, strategije, tematske publikacije, istraživanja,...)	IO: Unaprijeđen nacionalni web portal za žene u biznisu Početa vrijednost 2022: web portal kreiran i operativan Ciljna vrijednost 2023: Web portal se redovno ažurira Ciljna vrijednost 2024: Web portal se redovno ažurira	MERT, APŽ	II kvartal 2023 IV kvartal 2024	Web portal (www.zenskibiznis.me) se redovno ažurira i sadrži sve aktuelne informacije i programme podrške koji mogu biti značajni preduzetnicama	/		
Mjera 3.2.4 Realizovati kampanju podizanja svijesti javnosti o mjerama koje podstiču rodnu ravnopravnost i ekonomsko osnaživanje žena i doprinose većem učešću žena u biznisu i menadžmentu (jednakost žena i muškaraca u oblasti imovinskih prava – naslijeđenih i stečenih, usklađivanje poslovnog i porodičnog života i sl.)							
3.2.4.1 Naziv aktivnosti	IO: Realizovano istraživanje o vlasništvu nad nekretninama, na osnovu dostupnih	MERT, OEBS	I kvartal 2023 IV kvartal 2023	Urađeno istraživanje Pol i vlasništvo nad nekretninama u Crnoj Gori - mapiranje imovinskog jaza. Dostupno na sajtu	Planirano 10,000€ /		

<p>Sprovesti istraživanje o rodnom jazu u vlasništvu nad nekretninama na osnovu dostupnih podataka sa geo portala I e-katastra</p>	<p>podataka sa geo portala i e-katastra</p> <p>Početa vrijednost 2022:/</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Realizovano istraživanje i postavljena osnovica za buduće praćenje</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: /</p>				<p>Utrošeno 10,000€</p> <p>Donatori</p>		
<p>3.2.4.2</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Sprovesti kampanju/e podizanja svijesti o rodnom jazu u vlasništvu nad nekretninama i negativnim ekonomskim posljedicama po žene</p>	<p>IO: Realizovana kampanja podizanja svijesti žena o jednakim imovinskim pravima žena i muškaraca</p> <p>Početa vrijednost 2022:/</p>	<p>MERT, OECD</p>	<p>I kvartal 2023 IV kvartal 2023</p>	<p>Rezultata istraživanja "Pol i vlasništvo" prezentovani 4. jula na pres konferenciji, a zatim predstavljeni i na više okruglih stolova (Odbor za žensko preduzetništvo, Radna grupa za ekonomsko osnaživanje žena I sl.). Predstavljeni i na TV Vijesti</p>	<p>Planirano 5,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 5,000€</p> <p>Donatori</p>		

	<p>Ciljna vrijednost 2023: Kreirana i realizovana 1 kampanja</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: /</p>						
<p>3.2.4.3</p> <p>Naziv aktivnosti</p> <p>Promocija uloge i značaja ženskog preduzetništva kroz snimanje kratkih studentskih filmova o mladim ženama koje se suočavaju sa stereotipima u društvu</p>	<p>IO: Snimljena 4 kratka filma</p> <p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: Snimljena 4 kratka filma</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Javna promocija snimljenih filmova (4)</p>	<p>MERT, Fakultet dramskih umjetnost i Cetinje</p>	<p>II kvartal 2023 IV kvartal 2024</p>	<p>U okviru projekta „IWILL: <i>Inspiring Women’s Initiative-taking for Lasting Leadership</i>“ finansiranog od strane OEBSa, nastalog sa ciljem da pruži dodatnu podršku Strategiji razvoja ženskog preduzetništva 2021-2024. snimljena</p> <p>četiri kratka filma u produkciji studenata Fakulteta dramskih umjetnosti – Cetinje Univerziteta Crne Gore, koji se bave nekim od ograničavajućih stavova koje žene imaju prema sebi, kao što je nedostatak povjerenja u sopstvene talente i sposobnosti.</p>	<p>Planirano 4,000€</p> <p>/</p> <p>Utrošeno 4,000€</p> <p>Donatori</p>		
<p>3.2.4.4</p> <p>Naziv aktivnosti</p>	<p>IO: Održani tematski događaj</p>	<p>MERT, Ekonomsk i fakultet, Fakultet</p>	<p>I kvartal 2024 IV kvartal 2024</p>	<p>Planirano za 2024. godinu</p>	<p>/</p>		

<p>Organizovani događaji na temu suzbijanja stereotipa vezanih za žensko žensko preduzetništvo, a na kojem će biti prikazani studentski filmovi, kao i glavni nalazi i preporuke Analitičkog izvještaja</p>	<p>Početna vrijednost 2022: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2023: /</p> <p>Ciljna vrijednost 2024: Održana minimum 4 događaja</p>	<p>dramskih umjetnosti, Unija mladih preduzetnika Crne Gore, poslodavacka udruženja, IRF</p>					
---	---	--	--	--	--	--	--